

BOCSÁNAT

*„Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk
vétkezőknek...”*

Máté evangéliuma 6,12

Áldott Feltámadást kívánunk!

**KALENDÁRIUM
ÁPRILIS – TAVASZHÓ –
SZELEK HAVA**

Április 1. – Bolondok napja

Április bolondja a népszokás szerint az, akit április elsején rászédnek, a bolondját járatták vele. A rászédett személy április bolondja.

Több országban elterjedt szokás. Eredete nem tisztázott. Egyik magyarázata szerint kelta népszokás volt, hogy április kezdetén vidám, bohókás tavaszi ünnepeket ültek. Más magyarázat szerint IX. Károly francia király egyik rendeletéből ered. 1564-ben az új esztendőt április 1-jéről január 1-jére változtatta. Az akkor szokásban lévő újévi ajándékozás megmaradt, de a rendelet után április elsején már csak bolondos ajándékot adtak egymásnak az emberek.

Április 4. – 130 esztendeje e napon született Juhász Gyula, költő

A XX. század első felében Magyarország egyik legelismertebb költője, az impresszionista hangulatlíra művelője volt. Mélyen hitt a szépségben és a művészetben, mely az „elveszett édent” jelentette neki.

„Múló világ felett

Örök csillagok élnek,

Hiába hullanak

Hervadt lombok, remények,

Mindig akar, szeret, dalol az élet!”

Április 6. – 485 esztendeje e napon hunyt el Albrecht Dürer

A reformáció Németországának egyik legnagyobb művésze, festője, grafikus, könyvkiadója és művészetelméleti írója volt egy személyben, s a német reneszánsz legismertebb képviselője hazájában és külföldön egyaránt. Műveinek legjelentősebb részét oltárképei és más vallásos témájú festményei adják, s emellett számos rézkarcot, könyvillusztrációt, portrét és önarcképet készített.

Április 8. – Az Emberszeretet világnapja

„Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom. Legyen bár prófétáló tehetségem, ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt, legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek.”

(Pál apostol korinthusiakhoz írt első leveléből)

Április 11. – A Magyar Költészet Napja

Magyarországon 1964 óta József Attila születésnapján, április 11-én ünneplik a Magyar Költészet Napját.

„Éneklek a tavaszt, a fényt,

Bimbózó ifjú zöld reményt,

Szerelmes szívem sóhaját

S csitítgatom szegényt,

Nekem nyílik minden berek

- A vérem játékos gyerek -

S a Nap elém hajol

És rám kacag, milyen ravasz

- Ó pompa, szín, ó dús Tavasz!”

Április 16. – A Holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja

Az Országgyűlés 2000-ben a magyarországi holokauszt emléknapjává nyilvánította április 16-át, mert 1944-ben ezen a napon kezdődött a magyar zsidók deportálása.

„Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek” (Mt 25,31-46)

Április 22. – A Föld Napja

Denis Hayes amerikai egyetemista kezdeményezésére, 1970. április 22-én 25 millió amerikai emelte fel szavát a természetért. A napot Magyarországon 1990 óta rendezik meg. 2009-ben Evo Morales bolíviai elnök kezdeményezésére nyilvánította az ENSZ április 22-ét a Föld Napjává.

„Az Úr ereje alkotta a földet, az ő bölcsessége szilárdította meg a világot, az ő értelme feszítette ki az eget...” (Jer 10,12)

Április 23. – William Shakespeare születésnapja

„Az ember akkor követi el a legnagyobb hibát, amikor külső alapján kész ítélni. Minden emberre szükség van, hiszen mindenki egy szín az élet palettáján.”

E napon született 1564-ben a világirodalom egyik legnagyobb klasszikusa, az angol reneszánsz kivételes tehetségű drámaírója. Darbjait mindmáig sikerrel játsszák a világ színpadain.

Április 24. – Az örmény genocídium emléknapja

1915-ben ezen a napon tartóztatták le az örmény kisebbség mintegy harmadfél száz vezetőjét, majd ki is végezték őket. Ez volt a kezdete annak a folyamatnak, amely a XX. század egyik legnagyobb népirtását eredményezte: a török hatóságok örmények százezreit deportálták, ölték meg. Az áldozatok pontos száma ma sem ismert, az eltérő becslések felső határa másfél millió.

(Összeállította: KZ és KKS)

Tartalom

KALENDÁRIUM – Április	2
BIBLIAI GONDOLATOK Bocsánat (Iványi Gábor)	4
AKTUÁLIS A bárány – egy évezredekén át élő jelkép (Bereczky Géza)	5
ÉLETEK ÉS PÉLDÁK Wallenberg futára (Göncz Zoltán)	6
AMIRŐL BESZÉLNEK Április 4. (Vattamány Gyula)	7
GONDOLKODJUNK! C. S. Lewis: Keresztény vagyok	8
AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM NŐALAKJAI Elizabeth Fry (1780-1845) (Szabó Ildikó)	10
HITÉPÍTŐ IRODALOM Arthur von Bergen önéletrajza (Iványi Tiborné ford.)	11
ÍGY ÉLT 485 esztendeje hunyt el Albrecht Dürer (kerecsényi)	14
ZSIDÓ ÉLET Legyen tied ez a nap!(Moldova Ágnes) Brit Milától Bar Micváig (Schesinger Hanna)	15 16
IFI SAROK	18
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN Már szabad vagy, mert eljött vigaszodra Krisztus (Göncz Zoltán)	19
ÉLET ÉS ZENE Passió – a szenvedéstörténet rövid zenetörténete (Göncz Zoltán)	20
INTÉZMÉNYEINK ÉLETÉBŐL Tálca vagy ölelés? (Tárkányi Adrien)	21
VELÜNK TÖRTÉNIK	23
ANNO	25
HÍRMOZAIK	26
APROPÓ Lövések a templomnál (Tárkányi Adrien)	28
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA (ig)	29
ISTENTISZTELETI REND – Április	33
KIK VAGYUNK?	34
AJÁNLÓ	35
ÉLET ÉS VIDÁMSÁG	35
RÍMELO	36

Hangoló

Melyikünk ne forgolódott volna már álmatlanul olyan szó vagy tett miatt, amit elkövetett – vagy amit ellene követtek el? Sokszor nemcsak egy, hanem több éjszaka telik el tépelődve, sebzetten, haraggal. Olykor évekig küszködünk sebeinkkel. Bánt saját tökéletlenségünk, a másnak okozott fájdalom – vagy éppen a minden jó szándékunk és jóhiszeműségünk ellenére bekövetkezett sérelem, árulás, bántás. Ideje van a belső háborúnak, de mit tegyünk, ha ellenünk fordul a (még oly jogosan is érzett) harag? Ha elveszi életkedvünket, felemészti a szívünket, megakadályoz abban, hogy nyitott szívvel éljünk? Ha az „elkövető” sosem ébred tette súlyára, és látszólag nincs részünk jóvátételben? Még közel vagyunk a nagyhéthez, a húsvéhoz, a bűnvallás, a bűnbocsánat, a rendezés üzenetének különleges időszakához. Adjanak az itt olvasottak segítséget, új gondolatokat – avagy megerősítést titkon tett felfedezésünkben: van bűnbocsánat. Örömteli feltámadást!

Iványi Margit

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * 1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax: (06-1) 577-0515/577-0514 * E-mail: ev@wjlf.hu * www.metegyhaz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk:0444 * Bankszámlaszám:OTP Bank Rt.: 11708001-20520380 * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit * Felelős kiadó: Iványi Gábor * Éves előfizetési díj: 1440 Ft * Egyes példányszám ára 120 Ft * Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkészi hivatalaiban.

BIBLIAI GONDOLATOK

Bocsánat

„...bocsásd meg azoknak vétkét, akik a te Atyád Istenét szolgálják” (1 Mózes 50,17)

Évekkel ezelőtt egyházunk és főiskolánk képviselőivel ellátogattunk Kamenyec-Podolszkijba (*Ukrajna – a Szerk.*), ahová 1941-ben mindenféle külső kényszerítés nélkül mintegy húszezer mártírrá lett zsidó honfitársunkat deportálta az embertelen Horthy-kor. Innen, az őket is rejtő tömegsírok emlékparkjából egy kis facsemetét és egy zsák földet hoztunk, s a fácskát elültettük a Wesley János Lelkészképző Főiskola udvarán. Azóta erős növendékfává cseperedett. Évről-évre megállunk mellette imádkozni bűnbánattal és sóvárgással.

2004-2005-ben ugyancsak közösségünk vezetőivel mintegy negyven helyen bűnbánati istentisztelet keretében emléktáblát helyeztünk el országszerte azokon a vasútállomásokon, ahonnan vagonokat indítottak országunk akkori vezetői Auschwitz és a többi rettenetes megsemmisítő tábor felé.

Magyarország a napokban zárt kapuk mögött kénytelen labdarúgó mérkőzést játszani, mert e legutóbbi magyar-izraeli „barátságos” mérkőzés kapcsán a magyar szurkolótábor olyan gyalázatosan viselkedett, nyíltan zsidózva és Izrael ellenségeinek zászlaját lengetve, kifütyülve vendégeink himnuszát, hogy a nemzetközi szövetség pénzbüntetést és ezt a megszegyenítést róta ránk.

Az elmúlt napokban az immár a köznapi beszéd részévé lett, egyre nyíltabb zsidózás újabb fejezeteként, az ország legnagyobb egyetemén, zsidónak tartott, nemzetközi hírű tudós tanárok névtáblájára ragasztottak ismeretlenek gyalázatos papírfecnit, távozásra szólítva fel az említett professzorokat, mondván: „Magyarország és az egyetem nem a zsidóké, hanem a magyaroké”.

A legutóbbi állami ünnep alkalmával az Emberi Erőforrások Minisztériumának (keresztény lelkész végzettségű) minisztere három olyan személyt is kitüntetett, akik közismertek antiszemitizmusokról és rasszizmusokról.

Rettenetes szégyen. Jól látható, hogy mindezt nem egyszerű, tudatlan és műveletlen emberek találják ki, hanem politikai sandaság feszül mögötte. Vagy az a szándék, hogy egyes pártok megszerezhessék sötét lelkű, beteg indulatú emberek szavazatait, vagy az, hogy miközben ezeken a szégyenletes eseményeken háborgunk, csendben véghez lehessen vinni olyan politikai, jogalkotási és gazdasági döntéseket, melyek ugyancsak kétségbe ejtenének minket – ha nem vonná el figyelmünket egy-egy ilyen szörnyűség.

De legyen bármi is az indíték, súlyos szégyen az egész világ szeme előtt, hogy ma, és még mindig itt tartunk. Ez pedig azért van, mert nem tértünk meg korábbi bűneinkből, nem dolgoztuk fel sem a politikai kereszténység elmúlt száz évszázados zsidóellenességét, sem ennek betetőzését: a Holokauszt szörnyűségeit.

Amikor évekkel ezelőtt bűnbánati országjárásunk végén Izraelbe utaztam, egy ezüst kehelyre a fenti idézetet vésettem héber nyelven. Kihallgatást kértem July Tamirtól, az izraeli kormány oktatási miniszterétől, és átadtam ezt a csekély, jelképes ajándékot. Miniszter asszony megértette, hogy ugyanaz játszódik le bennem, mint József testvéreiben a nagy lelepleződés előtt, amikor Benjámín zsákjából előkerül az értékes ivóedény. Akkor döbbsentek rá régóta takargatott, rettenetes vétkük igazi súlyára, s ki tudták mondani a bocsánatkérés nélkülözhetetlen szavait. József pedig nem ezért vitte őket Gósen földjére, nem ezért gondoskodott róluk, hanem mert megértette, hogy amit fivérei gyűlöletből tettek, Isten azt is az ő és övéi javára fordította. De közös Atyánk dicsőségére végzendő együttes szolgálatunk folytatásához bizony elengedhetetlen a vétkesek részéről kimondott bocsánatkérés.

Iványi Gábor

AKTUÁLIS

A bárány – egy évezredekken át élő jelkép

Az egy évesnél fiatalabb juhot nevezzük báránynak, és ez az állat már az őstörténetben is szerepet játszik, hiszen Ábelről tudjuk, hogy *juhásztor* volt, gyilkosa Káin, pedig földművelő, városépítő. Sokak szerint Káin és Ábel története az emberiség egyik első konfliktusának kiábrázolása lehetett, hiszen a kóborló állatok talán széttagozták a vetést. Mindenesetre „a juhnak első fajzása” a Bibliában (1Móz 4,1-4) Ábel áldozataként tűnik föl először, és erre az áldozatra szívesen tekintett az Úr.

A Kivonulás (*Exodus*) könyvében (2Móz) a bárány már központi szerepet játszik, hiszen az elsőszülöttek halála idején az Örökkévaló bosszúja elkerülte (*pészah* = elkerülés) Izrael fiainak házát, amikor a bárány vérevel jelölték meg a házukat. A kivonulásra emlékezve a zsidó nép nemzedékről nemzedékre minden évben megünnepeli a kovásztalan kenyér ünnepét, hiszen olyan gyorsan történt a kivonulás Egyiptomból, hogy a kovász meg sem kelt. Az etnográfusok szerint a *pészah* ünnep elődje eredetileg a nomád pásztorok tavaszünnepé lehetett, amikor is fiatal báránnyt áldoztak. Ez volt a bárány ünnepe, amelyhez a honfoglalás és a letelepedés után a kovásztalan kenyér ünnepe kapcsolódott. „*A húst pedig egyék meg azon éjjel, tűzön sütvé, kovásztalan kenyérral és keserű füvekkel. Ne egyetek abból nyersen, vagy vízben főtten, hanem tűzön sütvé, a fejét, lábszáraival és belsejével együtt.*” (2Móz 12,8-9)

Akárhogy is volt, zsidó nép csodálatos megszabadulására ma is a *széder* estén, a rend éjszakáján emlékezik, amelyet az örökös, vagy a megőrzés éjszakájának is neveznek: „*Az Úr tiszteletére rendelt éjszaka ez, amelyen kihozta őket Egyiptom földéről.*” (2Móz 12,42) A zsidók ilyenkor személyesen is átéli a szabadítást, és ezt szavakkal is kifejezik: „Engem mentett ki az Isten.”

A kezdetben családi ünnep Jósias király reformja után (2Krón 35,1-19) templomi ünnepé vált, amikor is mindenki Jeruzsálembé zarándokolt. Az ünnep Niszán hónap 14-én kezdődött. A családfő már a templomban áldozta fel a báránnyt, amelyet aztán családja körében fogyasztott el.

Az Ószövetség többi könyvében is többször szerepel a bárány. Jeremiásnál a haragtól való mentesség (*Jer*

11,19), Ézsaiásnál a türelem (*Ézs* 53,7), a Zsoltárokból (*Zsolt* 114,4) és a deuterokanonikus Bölcsesség könyvében pedig az öröm jelképe.

A bárány a Kr. e. 1. században már Ábrahám áldozatára is emlékeztetett *A jubileumok könyve* szerint. Ábrahám is Niszán hónap 14-én mutatta be áldozatát. Mindenesetre sokáig e napon emlékeztetett a kereszténység Jézus keresztre feszítésére, és erre két napra ünnepelték a feltámadást, tehát a keresztény húsvét egy ideig egyáltalán nem szakadt el a zsidó *pészah*tól.

Az *Ezékiel* 34 szerint a bárány a nép, amelynek az Úr az igaz pásztora (*Ez* 34,11-31). Ezt a példázatot Jézus igen gyakran emlegette, akinek utolsó vacsorája is egy hagyományos *széder* este volt. Jézus természetesen a családfő szerepét töltötte be. Abban az időben még sült bárányból, keserű zöldségekből és pászkából állt az étkezés, ám báránnyt a Templom lerombolása után (Kr. u. 70) kivették az étrendből.

Az Újszövetségben a bárányok azok a keresztények, akik ismerik Jézus hangját (*Jn* 10,3). Keresztelő János az Isten bárányaként mutatta be Jézust (*Jn* 1,29), és ezen kívül is számtalan utalás van a húsvéti báránnyra (*1Kor* 5,7; *Zsid* 10,12; 11,28; 13,11; *1Péter* 1,19). Amikor Jézus a teste evéséről beszél (*Jn* 6,53), talán a húsvéti báránnyhoz mint előképhez hasonlítja magát. Később ez az előkép szimbólum lett, és a *Jelenések* könyvében a bárány már önállóan cselekszik: fölnyitja a könyvet (6,1; 8,1), pásztorként vezeti a nyáját (7,14), menyegzőre hív (19,9), a trónon ül (22,1). A megölt, mégis élő Bárány a feltámadott Úr (5,6) jelképe lett.

Bereczky Géza

ÉLETEK – PÉLDÁK

Wallenberg futára

Forgács Gábor (1926–2013)

A „kisembek” nélkülözhetetlen szereplői a történelemnek. Thomas Mann írja Jákob című művében: „Mindenkinek méltónak kell lennie önmagához abban a nagy történetben, amelynek önkéntelen szereplője.” A Nagy Történetet nem tudom megírni, csak azt az önmagunkhoz mért méltóságot, amelyből a Kis Történet adódik össze.

Forgács Gábor „Kis Története” 1926-ban kezdődött egy igényesen művelt, szabadkőműves, szociális-liberális eszmékre nyitott családban; sorsa – bár szerényen háritaná ezt – igen hamar „Nagy Történetté” vált.

1944-ben érettségizett a Berzsenyi Gimnáziumban. Az életben maradt 33 diákból 14 lett mérnök! 1944. április 18-án az elsők közt hívták be munkaszolgálatra, a dudari bányában kellett dolgoznia. Életét, túlélését – több tízezer magyar zsidó sorstársához hasonlóan – Raoul Wallenbergnek köszönhette, akinek nemcsak megmentette volt, de édesapjával, Forgács Vilmosmal együtt munkatársa is lett. Gábor 18 évesen, Wallenberg irodájának futaraként élelmiszert, iratokat, pénzt – mindent, amit kellett – vitt a rászorulóknak.

1947-ben – öccse halálát követően – megszakította svájci egyetemi tanulmányait és hazajött. Gépészmérnökként 16 évig dolgozott az ország akkor egyik legmodernebb üzemében, a Csepel Autógyárban. Ezalatt – a vevőszolgálat vezetőjeként – több évet töltött Egyiptomban és Törökországban. Újabb 16 évig a Chemokomplex főosztályvezetőjeként, vegyipari gyárakat, olajfinomítókat épített külföldön szerte a világban, a környező országoktól kezdve, Marokkón át Irakig. 1979-ben – vezérigazgató helyettesként – visszatért az Autógyárba, azonban amikor ráeszmélt, hogy az üzemet programszerűen teszik tönkre, és azt – minden erőfeszítése ellenére – nem tudja megmenteni, 1981-ben fájó szívvel kénytelen volt otthagyni. Ezután szabadúszó mérnök lett, 72 éves koráig kamatoztatva a nagyberuházások létesítésében szerzett mérnöki és menedzseri tapasztalatát.

A Történet ekkor újabb fordulatot vett: szépíróként több könyvet írt („Raoul Wallenberg karácsonya, Budapest, 1944”, „Emlék és valóság. Mindennapjaim Raoul

Wallenberggel”, „Végzet”) és rendszeresen publikált a „Tekintet” című irodalmi folyóiratban.

„Megrögzött baloldali ember vagyok, a szocialistáknak áruló liberális, a liberálisoknak az ellenkezője. Ebből tudom, hogy igazam van.” – vallotta, s ironikusan hozzáfűzte: „Nem értek semmihez, ezért mindenhez értek.” E „semmihez és mindenhez értésre” jellemzően német, angol, francia és török állami szaknyelvvizsgálával rendelkezett, de szinte minden nyelven tárgyalt, még oroszul is.

Első felesége jogtudós volt, már igen fiatalon a Magyar Legfelsőbb Bíróság bírója. Harminckét évi házasság után súlyos betegség következtében 1986-ban hunyt el. Második feleségével, Katival 1991-ben kötötték össze sorsukat; több mint két boldog évtizedet éltek együtt. Az „almák” nem estek messze a fájuktól: lánya vegyész mérnök, fia gépészmérnök lett, s unokái is már sokdiplomás emberek.

Forgács Gábor, Wallenberg életet kézbesítő futára 2013. február 27-én távozott el közülünk. Akkor, itt a földön, egy hosszúnak tűnő pillanatra csak 35 igaz ember maradt.

Göncz Zoltán

Forgács Gábor

AMIRŐL BESZÉLNEK

Április 4.

*Merész képzettársítás április negyedike és egy határokon átívelő,
vállalkozási ismeretek elsajátítását támogató program között*

Sokan emlékeznek még, hogy 1950 és 1989 között április 4. az ország felszabadításának ünnepeként szerepelt az állami kalendáriumokban, „mivel az akkori hivatalos álláspont szerint 1945-ben ezen a napon hagyta el Magyarország területét Nemesmedvesnél az utolsó német katona az előrenyomuló szovjet csapatok elől visszavonulva. A felszabadulás ünnepe munkaszüneti nap volt.”¹ Különös szegletköve és egyben szimbolikus lenyomata is volt ez az ünnep (hogy apró képzavarral éljek), teljes tartalmával együtt, annak az alattvalói attitűdnek, amelyet az akkori diktatúra hivatalos vezetése igyekezett adoptáltatni a lakossággal. Az való igaz, hogy sokféleképpen lehet értelmezni és értékelni a szovjet csapatok bevonulását, valamint a német megszállók, illetve a nyilas hatalom elűzését hazánkból; hol az egyik, hol a másik esemény jelentőségét véve hangsúlyosabbnak. Az sem kérdés, hogy a szovjet bevonulásból aztán újabb megszállás lett. Am mai nézőpontból tekintve az 1945-ös tavaszi eseményekre és magára az ünnepre, ma már a legfeltűnőbb az az ideológiai tartalom, amelyet maga az ünnepnap és általa a „kemény” és a „puha” diktatúra üzent az állampolgárainak. Eszerint ugyanis sem a „felszabadulásunk” (a német megszállók és a nyilas uralom alól), sem pedig a szovjet benyomulás nem köszönhető az ország lakossága saját erőfeszítéseinek. Az ünnep üzenetének középpontja éppen az, hogy itt egyetlen esemény sem az állampolgároktól indult ki: ők tehát alattvalók, mivel sorsukat egy náluk sokkal nagyobb hatalom intézi, és alattvalókként nem is tehetnek egyebet, mint hogy erre a magasabb, immanens hatalomra bizzák életüket, sőt a saját gondolataikat is. Mondanom sem kell, hogy a diktatúra részben önmagát, részben a Szovjetuniót ruházta fel ezzel a hatalommal. A mindenható és gondoskodó, az állampolgárok helyett cselekvő és gondolkodó állam képe és az erre épülő „életfilozófia” ezzel olyan mély nyomot hagyott mindannyiunk lelkében, hogy mind máig befolyásolja életünket és gondolatainkat is. Sőt, gyakorta az állampolgári vágyakat is.

Azt gondolom, a mai oktatásügy egyik legfontosabb feladata az, hogy alternatívát nyújtson a fent körülírt életfilozófia mellé. Éppen ezért is jó, hogy a MET egyik intézménye, a beregi Wesley János Többcélú Intézmény ebben a tanévben részt vehet egy olyan, uniós finanszírozású programban, mely az „autarkia”, vagyis az önellátás, önszegélyezés egyik módját igyekszik megismertetni a helyi, középiskolás korú fiatalokkal. A vállalkozás ugyanis éppen ilyen lehetőség. A vállalkozóvá váláshoz elengedhetetlen az a hit, hogy az ember képes saját sorsának alakítására, amelyet aztán a vállalkozói lét tovább is erősíthet. A projekt során több érdekes programot is szerveztünk, melyek közül csak kettőt szeretnék kiemelni: március 7-8-án egy kétnapos nemzetközi versenyt szerveztünk (magyarországi és romániai csapatok bevonásával) Tivadarban, mely során a résztvevő fiatalok először vállalkozási ismereteket sajátíthattak el játékos formában, majd pedig egy verseny keretei között számoltak be mindarról, amit megtanultak. Örömmel adok hírt arról, hogy a nyolc csapatból álló mezőnyben az egyébként különösen is nehéz sorsú, sokféle hátránnyal küzdő márokpapi diákjaink második helyezést értek el.

E cikk megírásának időpontjában pedig még egy egészen friss rendezvény hatása alatt állok: március 21-én egy vállalkozói fórumot, valamint húsvéti vásárt szerveztünk Vásárosnaményban. A fórumon vállalkozások beindításához szükséges adminisztrációs, pályázati és egyéb gyakorlati ismereteket adtak át a hallgatóságnak az előadók. Eközben, a húsvéti vásáron, melyet a helyi piacsnarokban rendeztünk, tanulóink a saját termékeiket árulták, és nem is sikertelenül.

A fórumon sokat töprengtem valamin: végtelenül elkeserítő volt arra gondolni, milyen hatalmas társadalmi különbségek feszülnek néhány diákunk, és egyik-másik ott megjelent, rendkívül tehetős vállalkozó között. De miért ne hihetnék abban, hogy tanulóink talán éppen itt nyertek reményt arra, hogy befolyással lehetnek saját sorsukra? Ha így volt, akkor már volt értelme.

¹ http://hu.wikipedia.org/wiki/Magyarorsz%C3%A1g_felszabad%C3%ADt%C3%A1s%C3%A1nak_napja

GONDOLKODJUNK!

C. S. Lewis: Keresztény vagyok

(részlet)

A megbocsátás

Egy előző fejezetben azt mondtam, hogy a tisztaság a legnépszerűtlenebb keresztény erény. De nem vagyok biztos benne, hogy igazam volt. Azt hiszem, van még egy ennél is népszerűtlenebb. A keresztény parancsolatban meg van írva: „*Szeresd felebarátodat, mint ten-magadat.*” S mivel a keresztény erkölcs szerint a „felebarátod” fogalmába beletartozik az „ellenséged” is, így szembetalálkozunk azzal a rémes kötelezettséggel, hogy bocsássunk meg ellenségeinknek.

Mindenki azt vallja, hogy a megbocsátás szép gondolat; mindaddig, amíg valamit nem kell megbocsátani, mint nekünk kellett a háború alatt. Akkor aztán a téma pusztán említése is ingerült méltatlankodást vált ki. Nem azért, mert az emberek a megbocsátást túl nagy és túl nehéz erénynek gondolnák, hanem mert gyűlöletesnek és megvetendőnek tekintik. „Az ilyen beszéd től éme-lyeg a gyomrom” – mondják. S netán az olvasók fele már biztosan azt kérdezi tőlem: „Kíváncsi lennék, hogy érezné magát, ha lengyel vagy zsidó lenne, és a Gestapónak kellene megbocsátania?” Én magam is nagyon kíváncsi lennék. Éppen úgy, mint amikor a kereszténység azt tanítja, hogy még akkor sem szabad megtagadnom hitemet, ha ez megment a kínos haláltól – nagyon kíváncsi lennék, mit tennék, ha erre kerülne a sor.

Nem azt próbálom elmondani önöknek ebben a könyvben, hogy én mit tudnék tenni – valójában nagyon keveset –, arról beszélek, hogy mi a kereszténység. A kereszténységet nem én találtam ki. S lám, a kellős közepén ezt találjuk: „*S bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.*” Nincs a leghalványabb utalás sem arra, hogy más feltételek mellett nyernénk bocsánatot. Teljesen világos, hogy ha nem bocsátunk meg, minekünk sem bocsátanak meg. Nincs más lehetőség. Mit kell hát tennünk?

Meglehetősen nehéz a helyzet mindenképpen, de úgy vélem, két dologgal könnyebbé tehetjük. Amikor matematikát kezdünk tanulni, nem a differenciálszámítással kezdjük, hanem egyszerű összeadással. Ugyanígy, ha tényleg meg akarunk tanulni megbocsátani (s minden azon múlik, hogy tényleg akarunk-e), akkor talán jobb valami könnyebbrel kezdeni, mint a Gestapóval. Például kezdheti

valaki a férjével vagy a feleségével, a szüleivel vagy a gyerekeivel, vagy a legközelebbi rendőrrel (?), megbocsátva valamit, amit a múlt héten tettek vagy mondtak. Ez egy darabig valószínűleg foglalkoztatni fog bennünket.

Majd azután megpróbálhatjuk megérteni, pontosan mit is jelent, hogy szeressük felebarátainkat úgy, mint magunkat. Hát tulajdonképpen hogyan is szeretjük magunkat?

Amikor most erre gondolok, nem mondhatnám, hogy elfogultságot vagy szeretetet éreznék magam iránt, sőt még csak nem is mindig élvezem a magam társaságát. Így hát nyilvánvaló, hogy a „szeresd felebarátodat” nem azt jelenti, hogy „kedveld őt” vagy „tartsd vonzónak”. Ezt már korábban is látnom kellett volna, mivel próbálkozással nyilván nem érezhetünk szeretetet valaki iránt. Jó véleménnyel vagyok magamról, vagy rendes fickónak tartom magam? Azt hiszem, néha igen (s ezek kétségtelenül a legrosszabb pillanataim), de nem ezért szeretem magamat. Valójában fordítva van: önszeretetem miatt gondolom magamat rendesnek, de nem azért tartom magam rendesnek, mert szeretem magam. Ezért nyilván ellenségeim szeretete sem azt jelenti, hogy őket rendesnek tartom. Ez óriási megkönnyebbülést jelent. Ugyanis sok ember azt képzei, hogy a megbocsátás ellenségeinknek azt jelenti, állítsuk úgy be, mintha alapjában véve nem is volnának igazán olyan rossz fickók, pedig hát egészen világos, hogy azok.

Menjünk egy lépéssel tovább. Legvilágosabb pillanataimban nemcsak hogy nem látom magam rendes fickónak, de tudom, hogy nagyon is rossz ember vagyok. Némely cselekedetemre borzadva és utálattal tekinthetek. S ahogy most erre gondolok, visszaemlékezem a keresztény tanítómesterek régi mondására, hogy a rossz ember cselekedeteit kell gyűlölnöm, nem magát a rossz embert; vagy, mint ahogy ők mondogatták, gyűlöljem a bűnt, de ne a bűnöst.

Hosszú ideig ostoba, szörszálhasogató megkülönböztetésnek tartottam ezt: hogyan lehet valamit gyűlölni úgy, hogy elkövetőjét ne gyűlöljem? Azonban évekkel később eszembe jutott, hogy van valaki, akivel szemben így jártam el egész életemben, nevezetesen saját magammal. Bármennyire is nem tetszett saját

gyávaságom, önhittségem vagy kapzsiságom, továbbra is csak szerettem magam. S a legkisebb nehézség sem merült fel e téren. Sőt, az igazi oka annak, hogy miért gyűlöltem ezeket a dolgokat, az volt, hogy szerettem magát az embert. S éppen mert szerettem magam, azért találtam sajnálatosnak, hogy olyan ember vagyok, aki ilyeneket cselekszik. Következésképpen a kereszténység nem akarja egy fikarcnyival sem csökkenteni azt a gyűlöletet, amelyet a kegyetlenség, az álnokság iránt érzünk. Ezeket gyűlölünk kell. Egyetlen szót sem kell elhallgatnunk arról, amit ezekről ejtettünk. De a kereszténység azt kívánja tőlünk, hogy ugyanúgy gyűlöljük ezeket, mint a magunkban lévő dolgokat: sajnáljuk, hogy az illető ilyen dolgokat elkövetett, remélve, hogy ha egyáltalán lehetséges, valahogy, valamikor és valahol kigyógyuljon ezekből, és újra emberré váljék.

Az igazi próba azonban az alábbi. Tétélezzük fel, hogy az ember piszkos kegyetlenségekről olvas az újságban. Azután tegyük fel, hogy valami olyan kerül előtérbe, ami arra utal, hogy a történet talán nem is egészen igaz és nem is olyan szörnyű, ahogy megírták. Vajon ilyenkor az-e az első érzésünk, hogy „Hála Istennek, mégsem olyan rosszak az emberek”, vagy csalódottságot érzünk, sőt, határozottan ragaszkodunk az első történethez pusztán azért az élvezetért, hogy ellenségeinket a lehető legrosszabbnak lássuk? Ha a második eset áll fenn, akkor attól tartok, ez lesz az első lépés abban a folyamatban, amelynek során végül magunk is ördöggé válunk. Nézzék csak, először azzal kezdődik, hogy azt szeretnénk: a fekete volna egy kicsit feketébb. S ha ennek a kívánságunknak helyt adunk, akkor később azt fogjuk kívánni, hogy a szürkét feketének lássuk, majd magát a fehéret is. Végül nem tudjuk megállni, hogy mindent – Istent, barátainkat és magunkat is beleértve – rossznak lássunk, és nem leszünk rá képesek, hogy felhagyjunk ezzel: megörögződünk mindörökké a tiszta gyűlölet világában.

Most menjünk megint egy lépéssel tovább. Azt jelenti-e ellenségeink szeretete, hogy büntetlenül hagyjuk őket? Nem, hiszen a magam szeretete sem azt jelenti, hogy nem kell magam alávetni büntetésnek, akár a halálbüntetésnek is. Ha gyilkosságot követett el valaki, a helyes keresztény magatartás az lenne, ha feladná magát a rendőrségen és felakasztaná. Ezért nézetem szerint tökéletesen rendjén való, ha egy keresztény bíró halálra ítél valakit, vagy ha egy keresztény katona megöli az ellenséget. Mindig is ezt gondoltam, amióta keresztény lettem, s már sokkal a háború előtt, sőt a mai békeidőkben is ez a véleményem. Nincs értelme idézni: „Ne ölj.” Két görög szó van e fogalomra, az egyik „ölni”, a másik „gyilkolni” értelemben. S amikor Krisztus ezt a parancsot említi, a „gyilkolni” szót használja három beszámoló Máté, Márk és Lukács szerint is. Ha jól tudom, ugyanez a megkülönböztetés létezik a héberben

is. Nem minden ölés gyilkosság, mint ahogy nem minden nemi közösülés házasságtörés.

Amikor katonák keresték fel Keresztelő Jánost és azt kérdezték, mit tegyenek, távolról sem ajánlotta nekik, hogy ott kell hagyniuk a hadsereget; és Krisztus sem tette ezt, amikor a római századossal, a centurióval találkozott. A lovagi gondolat – a fegyverben lévő keresztény egy nagy ügy védelmében –

az egyik legnagyobb keresztény eszme. A háború borzalmas dolog, s csak tisztelni tudom a becsületes pacifistát, bár úgy gondolom, teljesen téves az elképzelése. Amit nem tudok megérteni, az egy bizonyos félpacifizmus, amely manapság azt táplálja az emberekbe, hogy bár harcolni kell, de ezt megnyúlt ábrázattal kell tenni, mintha szégyellnénk. Ez az az érzés, amely sok nagyszerű, fiatal keresztényt foszt meg valamitől, amihez joga volna, valamitől, ami természetes kísérője a bátorságnak, egy bizonyos jókedvűségtől és lelkesedéstől. Gyakran képzeltem el, milyen lett volna, ha szolgáltam volna az első világháborúban, és én meg egy fiatal német egyszerre öltük volna meg egymást és a halálunk utáni pillanatban máris összetalálkoztunk volna. Nem tudom elképzelni, hogy bármelyikünk is neheztelt volna a másikra, vagy akár zavarban lett volna. Azt hiszem, neveltünk volna rajta.

Úgy gondolom, valaki most ezt mondhatná: „Ha szabad elítélni az ellenség cselekedeteit, megbüntetni és megölni őt, akkor mi a különbség a keresztény erkölcs és a közönséges felfogás között?” Egy egész világ! Gondoljuk csak meg, mi, keresztények úgy hisszük, hogy az ember örökké él. Ezért, ami igazán számít, az a sok kis, apró jel vagy fordulat, a lelkünk belsejében, annak közepén, amely hosszú távon mennyei vagy pokoli teremtménnyé alakít minket. Ölhettünk, ha szükséges, de nem szabad gyűlölünk, és élvezni a gyűlöletet. Büntethetünk, ha szükséges, de nem szabad élveznünk a büntetést. Más szóval, egyszerűen ki kell irtani magunkból valamit, a bosszú érzését, a megtorlás érzését. Nem gondolom, hogy bárki is el tudná most határozni, hogy soha többé nem fog ilyet érezni. A dolgok nem így szoktak történni. Arra gondolok, hogy valahányszor felüti a fejét, nap mint nap, évek múltával, egész életünkben, azonnal fejbe kell vágnunk. Nehéz munka, de nem lehetetlen. Még amikor ölni vagy büntetni kell, akkor is úgy igyekezzünk érezni az ellenség, mint ahogy magunk iránt; azt kívánva, hogy ne lenne rossz, azt remélve, hogy ezen a világon vagy a másikon, meggyógyuljon, egyszerűen, hogy jót kívánjunk neki. Ez az, ami a Bibliában azt jelenti, hogy szeressük őt: kívánjuk a javát, s nem azt, hogy kedveljük, sem azt, hogy jónak mondjuk, amikor nem az. Elismerem, ez azt jelenti, hogy olyan embereket szeressünk, akiken semmi szeretetre méltó sincs. De hát van-e szeretetre méltó az emberen magán?

(Folytatás a 22. oldalon)

EGYHÁZTÖRTÉNELEM
NŐALAKJAI

Elizabeth Fry (1780-1845)

Élt egy nő a 19. század első felében, aki bár polgári származású volt, élete végéig a kvékerek egyszerű ruháját viselte – nevét mégis hercegekkel, miniszterekkel és királynőkkel emlegették együtt. Munkássága döntő hatást gyakorolt az európai börtönök nőlakóinak életére és sorsára. Egy olyan korban, amikor a nőknek nem volt szavazati joguk, őt nemcsak meghívták a parlamentbe, hogy számoljon be munkájáról, hanem számos kérdésben elfogadták javaslatait.

Elizabeth Fry élete az ipari forradalom ama szakaszára esett, amit egyrészt a növekvő gazdasági fellendülés, másrészt a városokba özönlő, munkát kereső emberek fokozódó elszegényedése jellemezte. Az elszegényedés maga után vonta az alkoholizmus, a prostitúció, és a bűnözés elterjedését is.

Elizabeth egy tizenegygyerekes, jómódú család lányaként élte fiatal, gondtalan életét. Bár gyermekkorában kötelezően járt a kvékerek összejöveteleire, egy válságos korszakában William Saverly prédikációja gyakorolt rá nagy hatást, amiben a megtérésen túl a szegényekkel való szolidaritásra is felszólította. Ez a szemléletmód egész életét megváltoztatta. Korának kvékerei szorgalmas emberek voltak, nem egy közülük jó üzleti érzékkel megáldva, de számos esetben érzéketlennek bizonyultak a kor szociális problémáira.

1800-ban férjhez ment, és Londonba költözött, azonban nem elégítette ki, hogy boldog feleség és családanya legyen. Az utcákon járva naponta szembe találkozott a nyomorral és annak minden következményével. Tetterős lény, erős erkölcsisége, keresztény elkötelezettsége nem hagyta, hogy mindezt tétlenül szemlélje. Amikor gyülekezete vezetői kinevezték felügyelőnek egy dologház élére elkezdett a gyerekeknek Bibliát olvasni, tanította őket, támogatásukra segélyakciókat szervezett. Később ezek a felolvasásai olyan híresek lettek, hogy királyok és hercegek mentek el meghallgatni, noha börtönökben, rabszállító hajókon tartotta őket.

Amikor munkája kiteljesedett, iskolát alapított szegény gyermekeknek. Ez az a korszak, amikor a társadalom elitje

Elizabeth Fry. Forrás: www.kellscraft.com

még vitát folytatott arról, hogy jó dolog-e egyáltalán a szegény családok gyermekeit tanítani, vagy hasznosabb lenni „boldog tudatlanságban” hagyni őket.

1812-ben egy francia prédikátor hívta fel a figyelmét a Newgate börtön rettenetes körülményeire, amelyek annyira elborzasztóak voltak, hogy a rabok számára megkönnyebbülést jelentett, amikor büntetésüket letöltendő Ausztráliába szállították őket. Newgate-ben a köztörvényes bűnözőket együtt tartották a kisebb bűnöket elkövetőkkel, a gyermekek együtt szenvedtek anyjukkal, a közállapotok pedig leírhatatlanok voltak. Elizabeth első dolga volt, hogy a

gyermeket elkezdte tanítani. Később rájött, hogy erre az anyáknak is szüksége van, sőt nemcsak a tanulásra, hanem a rendszeres munkára is. Így a hatóságok ellenkezése dacára varróműhelyeket hozott létre, és minden módon küzdött a nők testi-lelki helyzetének javításáért. Igazi reszocializáció volt ez a 19. század elején.

Nem végezhette volna mindezt a tevékenységet, ha férje Joseph Fry nem támogatta volna őt, nemcsak anyagiilag és erkölcsileg, hanem azzal is, hogy átlátta: egy nő szavát, legyen az bármennyire igaz és fontos, könnyen félresöprik. Nem egy esetben elkísérte felségét hivatalos megbeszélésekre, vagy teremtett nehezen visszautasítható helyzetet tárgyalásai során.

Az évek alatt nagyon sok támadás érte őt. Mint nőt azért, hogy látszólag férfiakra tartozó közügyekbe szolt bele, mint anyát azért, hogy elhanyagolja gyermekeit (tizenegy gyermeket szült), és mint hívő embert, hogy az előkelő szalonokban, ahová mindig a szegények ügyéért ment el túl sok világi hatásnak teszi ki magát. Férjével együtt egy időre ki is zárták őket a kvékerek társaságából. De ő töretlen elszántsággal folytatta munkáját. Személyiségének erejét mi sem jelzi jobban, mint korának egyik előkelősége – egy skót herceg – így nyilatkozott róla: „Ő volt az egyetlen igazi nagyság, akivel találkoztam...”

*Iványiné Magdi néni*nek az Élet és Világosság 1998/9 számától a 2000/2 számig megjelenő fordításaiból összeállította: *Szabó Ildikó*

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Arthur von Bergen önéletrajza

(részletek)

MAGYARORSZÁG

Az első ajtó jobbra

A kommunizmus sok éven át uralkodott Kelet-Európában. Ez az embert megvető, antikrisztusi rendszer számos ember életét nehezítette, sőt halált is jelenthetett köztük számos hívő keresztyén számára. Magyarországon is szenvedtek a hívők az istentelen uralkodás miatt. Kiszivárogtak nyugatra a hírek, hogy milyen üldözésben van részük embereknek. Még gyerekek is hátrányt szenvedtek az iskolákban. Aki megtért és vallást tett Jézus mellett, számolnia kellett azzal, hogy elveszti a munkahelyét. Pedig ahol Isten áldása hiányzik, ott növekszik a baj, a szegénység, és ez volt a helyzet Magyarországon is. A nyugati testvérek szívét megérintették ezek az állapotok. Tárgyalni kezdték, hogyan segíthetnének magyarországi hívő társaiknak. Habár szigorúan őrizték a határokat és veszéllyel járt, sok hívő ment keletre ruhával, enivalóval, Bibliával, hogy az ottaniak szükségét kissé enyhítsék. Kapcsolatok jöttek létre, és feltámadt a vágy, hogy egymást közelebbről megismerjük.

1978-ban svájciak nagyobb csoportjával utazást tettem a vasfüggöny mögé. Hivatalosan egy esküvőre mentünk, de titokban azt reméltük, hogy kapcsolatba léphetünk ottani hívőkkel. Kanyargós, titkos ösvényen vezettek minket, a 26 svájcit a helyi gyülekezet egy összejövetelére. A testvérek komoly kockázatot vállaltak ezzel.

Azon a bizonyos estén mi, svájciak korábbra kértük a hotelben a vacsoránkat. Már maga a kérés gyanút keltett. Étkezés közben észrevettünk több megfigyelőt, akik le nem vették a tekintetüket rólunk.

Egy kedves testvér figyelmeztetett: „Túl veszélyes ez a helyzet. Ne menjünk valamennyien az istentiszteletra! Menj egyedül, az emberek várnak ránk!” Nagyot nyeltem. Induljak el teljesen egyedül egy idegen országban, melynek a nyelvét nem ismerem, egy titkos célt keresni? Hogy oldjam meg?

„Minden rendben lesz – söpörte félre a testvér az aggodalmamat. – A látogatás elő van készítve.”

Bemutatott egy fiatal hívő hölgyet és kioktatott: „Rendelünk egy taxit ennek a hölgynek. Ha beszáll, gyorsan

odamész a vezetőhöz és megkérdezed, hogy B. felé megy-e. A férfi ért németül, és igent fog mondani. Akkor beszállsz és velük mész. Ahol a fiatal hölgy kiszáll, ott szállsz ki te is. De hagyjál vagy 50 méter távolságot köztetek, úgy kövesd! Úgy fogja a tempóját irányítani, hogy a lámpa pirosra váltson, amikor a gyalogos átkelőhöz ér. Így utolérheted, mielőtt a lámpa zöldre vált. Semmi jelét ne add a kapcsolatnak, de ügyelj pontosan arra, amit mond, mert meg fogja magyarázni a további utat.”

Az utasítások cseppet sem nyugtattak meg, végül is nem voltam titkos ügynök, akiknek a titkos követési akció semmi újat nem jelent. Gyomromban vegyes érzésekkel követtem a tanácsot. Minden terv szerint ment.

Amikor a lányt utolértem a forgalmi lámpánál, csendes csak négy szót hallottam: „Az első ajtó jobbra.”

A zöld lámpánál átmertünk az úttesten, tovább követtem az illetőt 50 méter távolságból. Vezetőm befordult egy utcába, mindkét oldalán léckerítéssel. Belső feszültségem egyre nőtt. Görcsösen igyekeztem, hogy szem elől ne tévesszem a leányt. Már régóta nem tudtam, melyik részén vagyok a városnak, és még kevésbé, hogy tudnék a hotelbe visszatérni.

De hirtelen – magam sem tudom, hogyan – vezetőm eltűnt. Kivert a verejték. *Az első ajtó jobbra* – ez volt az egyetlen utasítás, amibe belekapaszkodtam azon az ismeretlen helyen. Dobogó szívvel mentem tovább és vizsgálgattam a kerítést, hol látok rajta ajtót. Végül felfedeztem egy kis fémlapot a fán. Óvatosan megnyomtam, és a fa engedett. Szinte abban a pillanatban kinyúlt egy kéz a keskeny résen, és meglehetősen erélyességgel berántott az ajtón, amit utána ismét gondosan bezárt. Ezek után üdvözöltek örömmel a testvérek. Megkönnyebbülve fellélegeztem, de még volt néhány biztonsági utasítás, míg célhoz értünk.

Akkoriban szigorúan tilos volt külföldieknek az országban prédikálni, de a testvérek vállalták a kockázatot, mert szerették volna Isten Igéjét egy idegenből jött testvér magyarázatából hallani. Beavattak biztonsági rendszerükbe. Állandóan szemmel kellett tartanom az istentisztelet egyik látogatóját. Ha ő jelt adott, beszédemen azonnal változtatnom kellett, és például üdvözléket átadni Svájcból, mert ez megengedett volt.

Éreztem hallgatóim örömét, de a feszültséget is, ami köztük uralkodott. Zákeus történetét vettem elő, még pedig úgy, mintha korunk emberéről lenne szó.

Összejövetel után a gyülekezet vezetője odajött hozzám, és mosolyogva mondta: „Nem is tudtam, hogy Zákeus svájci volt.”

Később megmagyarázta. „Ha spicli lett volna az összejövetelünkön, nyilván úgy számolt volna be a hallottakról, hogy egy Zákeus nevű svájciról beszéltél. Az ő szempontjából nézve tehát egy ártatlan történetet.”

Nagyon későn vittek vissza a hotelbe, ahol enyhült végre a belső nyomás. De csak Svájcban éreztem magam ismét biztonságban. Ennek ellenére megérte a kaland, mert a testvérek öröme felejthetetlen maradt számomra.

Az inspektor

Második magyarországi látogatásomra magammal vihettem kedves feleségemet. Mivel első ottlétemkor nehézségek adódtak a hatósággal, mert nem jelentkeztem azonnal hivatalos helyen, most jobban akartam eljárni. Elhatároztam, hogy rögtön az érkezés utáni napon megjelenek a rendőrségen útlevelemmel és a vízummal. Vendéglátóink, az Iványi házaspár autóval vitt oda.

Leparkolva a rendőrség előtt Iványi testvér megjegyezte: „Talán jobb lesz, ha ti az autóban várakoztok. Felesegémmel bevisszük az útleveleteket és elintézzük az ügyet.”

Fél óra múlva visszatértek.

„Minden rendben” – közölték.

Iványiné testvér megkérdezte: „Szándékosan nem jegyztetted be a hivatásodat az útleveledbe?”

„Arra egyáltalán nem is gondoltam” – feleltem.

„Ez sok kérdéstől megmentett minket” – mosolygott Magda testvér.

Akkoriban tilos volt Magyarországon külföldieknek prédikálni. Amikor a hivatalos ember megkérdezte: „Mit csinál ez a von Bergen? Mi a foglalkozása?” – a testvéreknek melegük lett. Állami emberek kérdésére tanácsos volt tévovázás nélkül válaszolni, ha nem akart gyanút kelteni az ember. Ezt tudták a testvérek.

Ezért Magda testvér gyorsan rávágta: „Bárcsak egy napja van nálunk az illető, de szavaiból úgy vettem ki, hogy inspektor.”

A tisztviselő meglegedett a válasszal, és rányomta a pecsétet.

Csodálkozva kérdeztem: „De Magda, hogy tudsz hívőként ilyet állítani? Mióta vagyok én inspektor?”

A testvér mosolyogva érvelt: „Azt mesélted nekünk, hogy családokat látogatsz annak érdekében, hogy bajukat miként tudnád enyhíteni. Ez pedig egy inspektor munkája.”

Magyarországon tehát új címet kaptam. Szerény hivatalom mégis kedvesebb nekem.

Isten vezetése

1981-ben egyik gyülekezeti testvérünk meghívást kapott Magyarországról egy új keresztyén gyülekezet elismertetésére¹. Az ottani testvérek ünnepséget terveztek erre az alkalomra. A kommunista hatóság engedélyt adott ugyan ilyen látogatásra, de azzal a feltétellel, hogy ők is képviseltetni akarják magukat. Mivel a futárok, akik néhányszor jártak Magyarországon, nem akartak nyilvánosan mutatkozni, engem kérdeztek meg, elfogadnám-e ezt a meghívást, hogy kapcsolatot ápoljunk a bajban levő testvérekkel.

Az utazás összes előkészülete útlevelet, vízumot beleszámítva olyan simán és komplikációmentesen alakult, hogy az szinte csodával volt határos. A budapesti vámnál mint svájcit minden kontroll nélkül átengedtek.

Az új gyülekezetbe érkezve mindjárt éreztem az emberekben levő feszültséget. Vajon nem lesz semmi nehézség a gyülekezet elismertetésével kapcsolatban? A testvérek egyszerűen féltek a kormány képviselőjétől.

Az egyházügyi titkár megkérdezett: „Hogyhogy rászánta magát ekkora utazásra az összes nehézséggel és kiadással csupán egyetlen napért?”

„A Bibliában Róma 12,5-ben meg van írva: *Örüljetek az örülőkkel!* – válaszoltam. – A testvérek olyan hálásak, hogy a hatóság megadta a gyülekezetnek az engedélyt, ezért jöttem hát, hogy velük örüljek. Azon kívül a repülőjegyemet 20 % engedménnyel kaptam.”

Amikor a pártember észrevette, hogy minden félelem nélkül beszélek vele, megjegyezte: „Látom, ön igen bölcs üzletember.”

Aztán megkérdezte a gyülekezet felelős vezetőjét: „Van közösségük más vallási mozgalommal az országban?”

A testvér óvatosan és bölcsen válaszolt: „Semmi közösségünk nincs olyanokkal, akik azt hirdetik: 'Jézus és még...' De közösségünk van mindenkivel, akik azt mondják: 'Jézus – pont.'”

Vajon értette-e az ember a felvilágosítás értelmét?

Eszembe jutottak az ének szavai: *Jézus elég nekem, mi kellene más?*

Miután a hivatalos regisztrálás szerencsésen lezajlott, a résztvevők láthatóan megkönnyebbültek. Este volt még egy meghitt összejövetel a hívőkkel a kormány képviselői nélkül. Jó néhány értékes gondolatot vittem magammal haza.

Egy testvér így nyilatkozott: „Nem szeretnénk olyanok lenni, mint az egér, amelyik felissza a kiömlött bort, aztán így kiált: 'Most aztán jöhet a macska!' Sok veszély van még előttünk, nem akarjuk elbízni magunkat.”

¹ Egyházunk elismertetéséről van szó. – A Szerk.

Egy másik testvér angliai anekdotát mondott el. Viktória királynő kislányát megkérdezte valaki: „Ki vagy, kedves gyermekem?”

„Én semmi vagyok – felelte a kicsi -, de anyám Anglia királynője.”

Mi is semmik vagyunk, de mennyei Atyánk mindenható.

Az „óember”

Meghívott egy kedves magyarországi prédikátor, hogy töltsék nála néhány napot. A testvérral hívó embereket látogattunk. Betekintést nyertem szegényes helyzetükbe.

Vendégszeretetük azonban példászerű volt. Szegénységük ellenére a keveset, amivel rendelkeztek megosztották velünk.

Út közben a testvérral kicseréltük gondolatainkat és tapasztalatainkat.

Egyszer megkérdeztem: „Hogy értelmezed az *óember* kifejezést a Római levél 6-ik fejezetében?”

Erre megfogta a karomat és jól megszorította.

„Mi történik, ha még jobban szorítom?” – kérdezte.

„Csak szorítsd!” Végül mégis így kellett szólnom:

„Állj, különben jajgatok!”

„Ez az *óember*, aki jaj!-t kiált.” – jegyezte meg.

„Hol találsz ezt a gondolatot a Bibliában?” – kérdeztem.

„A bibliaiskolában tanultam. De már régóta töprengem, hogyan kell értelmezni, amit a Biblia az *óemberről* mond. Meg tudnád magyarázni?”

„Az *óember* a bűn hatalma benned” – válaszoltam.

„A bűn hatalma bennem? A bűn hatalma bennem?” – ismételte kérdő tekintettel.

„Hitetlen korodban megkötözött a harag. Aztán megtértél Istenhez, és üdvösséget találtál Krisztusban. De még ugyanaz vagy, a haragban megkötözve, csak most jobban el tudod rejteni.”

„Nem, nem! – ellenkezett. – Amikor Jézushoz jöttem, szabad lettem a haragtól, megváltva Krisztus áldozata által.”

„A bűn hatalmának tehát takarodnia kellett az életedből. Számolhatsz vele: az *óember* Krisztussal együtt megfeszítettet és meghalt.”

Kis ideig maga elé nézett, aztán mondott magyarul egy mondatot, amit egyre ismételt.

„Mít jelent ez németül?” – tudakoltam.

„A prédikátor ujjong – mondta lefordítva -, most már értem, most már értem!”

Ettől a naptól kezdve megváltozott a prédikációja, úgy hogy hallgatói azt kezdték kérdezni: mi történt a mi prédikátorunkkal? Most már ő is örömmel vallotta: „Megváltva...”

A szikla

Magyarországon találtunk embereket leírhatatlan szegénységben. De nagyon barátságosak voltak. Kíváncsian faggattak Svájcáról, amiről azt hallották, hogy az a béke szigete.

„Bár a háború megkímélt minket ezen a békeszigeten – magyaráztam –, de sok az istentelenség nálunk is. A Biblia azt mondja: *Nincs békessége az istenteleneknek.*”

Egy napon kerek, zsendelytetős kis kunyhóba tértünk be. Az egész építmény egyetlen helyiségből állt, lakói viszont Isten boldog gyermekei voltak. Elmondták, milyen nagyszerűen gondoskodik róluk a Megváltó.

Az idős nagypapa feltett egy kérdést, ami nevetésre ingerelt. „Azt hallottam, hogy Svájcban sok a hegy. Földből vannak, vagy kő is van benne?” – tudakolta.

„Vannak kövek – magyaráztam –, amik oly nagyok, hogy 100 méterre, vagy még magasabbra felnézhet az ember, és még mindig ugyanazt a követ látja. Ez a szikla.”

Csodálkozott egy pillanatig, majd így szólt: „Ti, svájciak jobban értitek a Bibliát, mint mi. Miután megmagyaráztad, milyen nagy kövek léteznek, értem már, mire gondol a Biblia, mikor azt mondja: *Az Úr szikla mindörökké.*”

Együtt örültem az idős emberrel ennek az egyszerű bibliai Igének.

Prédikálnak a varjak

Utazásaim során a tágas magyar földön nem találtam a vidéket olyan változatosnak, mint Svájcban. A hívők szétszórva laktak az országban. Órákig autózhattam az ember egyik összeöveteléről a másikra. A föld szinte mindenütt teljesen sík volt. Alig akadtak dombok, hegyről-völgyről nem is beszélve. Svájci ember számára ez meglehetősen egyhangú. Valami azonban feltűnt. Mindenfelé nagy varjú csapatot láttunk. Távolról nézve óriási fekete foltnak tűntek.

Elmondtam a testvéreknek: „A varjak francia Svájcban nagyon jó evangélisták. Egyre azt kiáltozzák: Kroár! Kroár! Lefordítva ez azt jelenti: Higgy! Higgy!”

„Nálunk viszont rossz prédikátorok – jegyezte meg a vezetőm. – Itt azt kiáltják: Kár! Kár!”

Amikor a következő fekete folt felbukkant, vagyis egy nagy csapat varjú, a testvérnem új gondolata támadt.

„Talán mégis jó ígehirdetők nálunk a varjak. Ha az emberek figyelmen kívül hagyják a francia varjak intését, a magyar madarak így kiáltanak: Kár, kár, hogy nem hiszel!”

János apostol ezt írja: „*Aki hisz az Isten Fiában, bizonyosságtétele van önmagában. Aki nem hisz az Istennek, hazuggá tette őt, mert nem hitt abban a bizonyosságtételben, amellyel bizonyosságot tett az ő Fiáról. És ez az a bizonyosságtétel, hogy örök életet adott nekünk Isten, és ez az élet az ő Fiában van. Akié a Fiú, azé az élet, akiben nincs meg az Isten Fia, az élet sincs meg abban.*” 1 János 5,10-12.

Végszó

Időközben sok minden megváltozott.

25 évig laktunk a delémont-i gyülekezeti házban, és erőnk egyre fogyott. 1995-ben Motier-ba költöztünk unokaöcsénk házába.

Isten még két közös esztendőt ajándékozott nekünk az új otthonban, amit nagyon élveztünk, habár feleségem betegsége egyre súlyosbodott.

Mickeli még megérhette, hogy Isten kedves, hívő feleséget ajándékozott a fiunknak. Csúcspontot jelentett

a négy unoka születése. Mai napig részem lehet egy nagyapa minden örömében.

Isten kegyelméből jó egészségnek örvendhetek, szívesen látogatok, itt-ott összejövetelt tarthatok. A kosárfonást még mindig szívesen végzem, és a ház környékét tisztán tartom.

Isten kegyelmét és hűségét akarom mindenkinek felett magasztalni. Jézus marad öreg koromban is életem forrása.

Vége

(Iványi Tiborné fordítása)

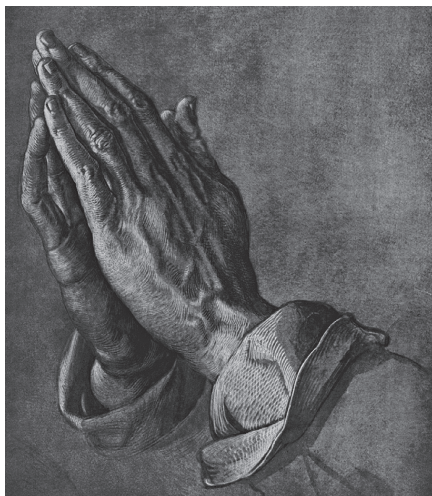
ÍGY ÉLT

485 esztendeje hunyt el Albrecht Dürer

Ádám és Éva, Bűnbeesés, Káin megöli Ábelt, A tékozló fiú, Passiók, Négy apostol, Szent Jeromos, Tíz-ezer keresztény vértanúsága, A szentháromság imádása. Csak pár cím felsorolásként azokból a rendkívül jellegzetes és szép fametszetekből, rajzokból, festményekből, amely az ember szeme előtt megjelenik Dürer nevének hallatán.

Kevesen tudják, hogy a reformáció Németországának világhíres művésze: festője, grafikus, könyvkiadója, művészetelméleti írója magyar származású. Apja a békés megyei Ajtós-ról vándorol ki Nürnbergbe. 1471-ben fia már itt látja meg a napvilágot. A család neve is a magyarból ered; az idősebb Albrecht Dürert eredetileg Ajtósi Gyulának hívják a szülőfaluból, Ajtós-ból eredően. (Az „ajtó” szó németül „Tür”, innen a németesített név: „Thürer”, amely később Dürer-re változik.)

A Dürer-ősök ötvös-mesterek, így természetes, hogy az ifjú Dürer elsajátítja a szakmát. Emellett apja műhelyében kezd először rajzolni és fadaragással foglalkozni. Kis idő múlva már mester mellé, a jó nevű Wolgemut-féle festő- és grafikusműhelybe inasnak kerül, illusztrációkon kezd dolgozni, majd a gyakorló évek leteltével bejárja Elzászt, Németalföldet, Svájcot, Itáliát. Hazatérve műhelyt és boltot alakít ki Nürnbergben.

Vonzódik a kor nagy újdonságához, a könyvnyomtatáshoz. Hamar ismertté és kedvelté válik. Valóságábrázolt alkotásait sokszorosított grafikaként könyvszerűen is árusítja, útjain kereskedik velük. Művészi nyomatai jelentős hatást kezdenek gyakorolni a festészet és az iparművészet minden ágára. Hatása által forradalmi módon alakul át kora még későgotikus költöttségekkel bíró német művészet. Vallásosságáról, mély hitéről is tanúságot igyekszik tenni művészetével. Egész életén át hívő, keresztény ember hírében áll. Bár katolikus hitét élete végéig megőrzi, nagy hatással lesz

rá Luther. Megragadják a nagy reformátor írásai, rendkívüli bizalmat érez tanításai iránt. Néhány gyönyörű metszetét Luthernek ajándékozta.

Sokoldalúságáról tanúskodnak különféle építészeti, szobrászati tervei, s még irodalmi vénáját is megcsillantja, amikor nekilát útinaplójának. Még az első tudományos csillagterkép elkészítésében is közreműködik. Megrendelői, vevői közt hírességek, neves uralkodók sorakoznak fel, köztük I. Miksa, aki élete végéig legfőbb pártfogójává, megrendelőjévé válik.

Dürer művészetét halhatatlan. Ennyi évszázad távolából is emlékezünk, gondolkodunk, ámulunk, s elmélyülünk Isten adta kezűgyességének gyümölcssein.

- kerecsényi -

ZSIDÓ ÉLET

Legyen tied ez a nap!

Színes, zenés meghívót kaptam a minap: „Fiunk, Miksa, 13 éves lett, ezt ünnepeljük a ... zsinagógában.” Misu karate edzése után találkoztunk, hogy beszélges-sünk a közelgő barmicvójáról. Megszokhatatlan, hogy a valamikori szőke kisfiú fejjel magasabb lett nálam. Misu a szobájába vezetett. Igazi 'nagyfiús' szoba, fel-tűnően rendben tartott, a polcokon a könyvek is átte-kinthetőek.

Á: Gyors bemutatkozás?

M: Gáspár Miksa vagyok, a Radnóti Gyakorló Gimná-ziumba járok hatodikba.

Á: Hol lesz a barmicvód?

M: A Dózsa György úti zsinagógában. Darvas István rabbi úr az én rabbim és mesterem. Ő és a kántor bácsi készít fel engem.

Á: Misu, tulajdonképpen mi ez a szertartás, mit kell tudnunk róla?

M: A 'bar' 'férfi'-t jelent, a 'micva' 'kötelesség'-et, 'feladat'-ot. Jelképezi azt, hogy nagykorúvá válok és a zsidó fiúkat bizonyos kötelességek terhelik mind vallá-si, mind családi téren. A barmicvón az apa elmond egy áldást, amivel megköszöni az Örökkévalónak, hogy le-vette a fia nevelésének súlyát a válláról. Azt hiszem, apukám már nagyon várja – nem azért, mert bármi problémája lenne velem, de ő is várja velem együtt, hogy érezhessem a saját tetteimnek a súlyát. Persze – magyarázza nekem Miksa –, ez a felnőtség csak jel-képes dolog, nem fogok elköltözni, én továbbra is a fia leszek.

Á: Misu, miért érdekel, vonz téged a zsidó élet?

M: Tudod, egész kicsi koromtól nagyobb ünnepeken elmentünk a zsinagógába. Például cukorkadobálás-kor. Nekem mindig volt ebben valami nagyon ér-dekes, nagyon jó, ami megfogható dolog volt. Mint a cukorka. Nagyon szeretem. Vagy amikor a kántor bácsi kieresztette a hangját és beleremegtek a falak. Aztán két-három éve elmentünk a Dózsa György úti körzet zsinagógájába, amit az anyukám már ismert. Itt a rabbi úr elkezdett engem tanítani – én pedig az imák magyar fordításait olvasni. Lassan mélyebb dolgot is éreztem, ami nemcsak az ünnepek külsejét, hanem belsejét is megmutatta nekem. Hozzáfogtam a héber tanuláshoz, fél év alatt már tudtam olvasni.

Utána járni kezdtem egy heti szakaszt feldolgozó beszélgetésre, ami mindig a pénteki szertartás előtt volt. Lassan az egész Tóráát átvettük, és minden egyes mondathoz, nagyobb egységhez saját gondolatokat fűztünk. Ez engem nagyon közel hozott a valláshoz, készülni kezdtem arra, hogy legyen egy méltó bar-micvóm. Szombatonként is a zsinagógában voltam, és körülbelül negyed éve járok egy kántorhoz, aki megtanított engem énekelni és elsajátítottam annak a körülbelül egy órás résznek a mondását-éneklését, ami az én vállamon fog nyugodni. Összesen lehet vagy húsz-huszonöt oldal, amivel el kell jutnom eh-zhez a számomra nagyon fontos időpontig.

Megkértem Misut, hogy olvasson fel néhány részletet a Nagykönyvből tanultakból. Misu tiszta és világos han-gon, előre-hátra hajlongva, ujjával követve a pontozat-lan, héber betűket, imádkozott.

Á: Miksa, a buta kérdést feltehetem: mi leszel, ha nagy leszel?

M: Hát attól függ, hogy milyen élethelyzetben kér-dezel? Én most hetente kétszer karatézom, de azért karate sportoló nem szeretnék lenni. Szeretnék rabbi lenni. Szeretnék orvos lenni, esetleg *mesgiách* – tudod, az, aki felügyeli, hogy a kóser konyha tényleg az maradjon minden szempontból. És antikvárius is szeretnék lenni. De lehet, hogy azt fogom követni, amit az anyukám csinál: kiment néhány évre Izraelbe, ott tanult, és még-se lett belőle rabbi nő, de zsidó témákkal foglalkozik. A vallás az egy nagyon szép dolog! Szeretnék ötvözni minden olyan beszerezhető tudást, ami engem érdekel.

Á: Mit jelent neked a zsidó közösséghez való tartozás?

M: Nagyon sokat. Két csoportot képelek el. Az egyik a 'közelünk' – az a közösség, amiben élek, és egy nagy – az egész zsidóság. Az imák összekötnek bennünket, pl. lehet, hogy pénteken a *Löcho dajdit* énekeljük, akkor Amerikában is a szertartásnak megfelelően, éppen egy másik kántor, egy másik gyerek is ezt fogja énekelni.

Á: Misu, ki a zsidó?

M: Darvas rabbi úr szerint, aki zsidónak gondolja ma-gát. Tudod, a zsidó az, aki ha nem is tud pénteken el-menni a zsinagógába, de meggyújtja a gyertyát és meg-szegi a kalácsot. Vagy *pészahkor* fogja a *Haggádát* és elgondolkodik a kiűzetésről és a szabadságról.

Misu megigazította a hullámcsattal rögzített *kipát* a fején. A sötétkék bársony sapkán a lapos aranyhímezéseket figyeltem. Misu hátranyúlt és leemelt a polcáról négy vagy öt *kapedlit*. Ezt a fehéret viselem majd a szertartáson, de a kedvencem, amit a fejemen látsz – ez a dédnagyapámé volt, és olyan érzés, amikor rajtam van, mintha megsimogatná a fejemet.

Á: *A barmicvó után találkozunk?*

M: Hát persze! A szertartás után itthoni rész lesz, mert elterjedt szokás, hogy ünnepelni kell, egyrészt szóval, étellel, és ajándékokkal. Lesz egy köszöntő, sok kóser süteménnyel. Elvárlak! És tudod, mi a fő ajándék? Másnap a szüleimmel és a húgommal Izraelbe megyünk, az első *széderestét* már ott töltjük.

Á: *Köszönöm, Misu! Shalom!*

Moldova Ágnes

Brit Milától Bar Micváig

Gyermek a családban

„Így tartásatok meg szövetségemet... metéljenek nálatok körül minden férfit!...ez lesz a veletek kötött szövetségem jele. Nyolcnapos korában körül kell metélni nálatok minden fiúgyermeket nemzedékről nemzedékre...” (1Móz 17,10-13)

A gyermek érkezése áldás a családban, és minden szülő kötelessége gyermeke alapvető szükségleteit kielégíteni, gondoskodni róla, és erkölcsi útmutatást adni számára, hogy az a későbbiekben felelősségteljes felnőttként élhessen.

Óriási felelősség ez. Ennek megfelelően, a zsidó vallásban meghatározottak a szülők kötelességei gyermekeikkel szemben is, akár az élet egyéb területein.

A *fiúgyermek*ek születésük nyolcadik napján vétetnek fel Ábrahám szövetségébe a Brit Mila (Brit-körülmetelés, Mila-szövetség) során, amikor nevet kapnak. Az apa köteles fiúgyermekét körülmetélni, illetve körülmetéltetni. Az erre felkészült és képzett személy a *mohel*, akinek minden esetben jámbor, vallásos zsidónak kell lennie, és a legmodernebb orvosi előírásokat is ismernie kell.

A körülmetelés idejét elcsúsztathatja az újszülött fiúgyermek sárgasága, gyengesége. Ha a családban örökölődő vérékenység van, akkor csak „megszúrják” a kicsit (egy csepp vérig) és nem metélik körül.

Ha a nyolcadik nap Szombatra, vagy akár Jom Kipurra is esik, akkor is el kell végezni a körülmetélést.

(Tény: a holokauszt után sok európai zsidó család döntött úgy, hogy nem metélteti körül gyermekét, mert félt attól, hogy ennek alapján bármikor azonosíthatják őket üldözőik.)

A brit után ünnepi étkezést (sz'udát micvát) szoktunk tartani.

A *lányok* születését követő héten az apát felhívják a Tórához, és az anya és az újszülött gyermek egészségéért mondanak könyörgő imát (Mi seberach-ot).

A gyermekek héber (vagy jiddis) nevet kapnak, amely mellett a diaszpórában polgári nevet is viselnek, de a vallási hovatartozást a héber név jelöli a zsidó dokumentumokban. Ezért is tartják fontosnak a vallásos családokban, hogy a családban is ezen a néven szólítsák az egyéb polgári nevet viselő gyermeket is. Pl. hívhatnak valakit Csabának vagy Ivánnak a polgári nevére, de a zsidó nevében utalnak az apa nevére is. Az askenázi zsidók általában elhunyt közeli hozzátartozókról nevezik el a gyermeket.

A zsidó férfiakat ezen a néven szólítják a Tórához illetve minden zsidónak a zsidó nevét említik, ha egészségükért imádkoznak vagy házasságot kötnek.

Nem szokás szerencsétlen sorsú, vagy fiatalon elhunyt hozzátartozó után elnevezni az újszülöttet. (Kivételet képeznek ez alól a holokauszt során meggyilkolt zsidó családtagok emlékét megőrizni akaró nevek.) Önmagában csak a zsidó név még nem jelenti azt, hogy valaki zsidó, vagy azzá válik a név által, ahogy a zsidó név hiánya sem jelenti azt, hogy az illető nem zsidó, ha egyébként a zsidóság többi elemét birtokolja. Ez akkor is igaz, ha nem volt a brit alkalmával szertartás.

A Bar Micva ifjú

A tizenhárom életévét betöltött fiatalember vallási hagyományaink alapján nagykorúnak számít. Ő a Bar Micva (parancsolat fia) ifjú.

Ettől a naptól beleszámít a minjában (10 férfi), mely nélkül zsidó ima és istentisztelet nem működik. A Talmud korából származik, hogy az apa hálát ad az Örökkévalónak a felmentésért, miszerint továbbá nem felelős gyermeke cselekedeteiért.

A fiú tizenharmadik életévét követő olyan napon, amikor a Tórárt olvassák a Bar Micva ifjút felhívják a Tórához, ahol az áldások elmondása után felolvas egy szakaszt a haftarából, sőt egyes esetekben az istentiszteletet is ő vezetheti. Ekkor van először alkalma táleszt (imasálat) felvenni. A jesíva bochereknél szokás, hogy

Bar Micvajuk alkalmával előadást tartanak tórai vagy talmudi témákról.

Valójában ez az első lehetőség a fiatalember életében, hogy felnőttként tájékozottságát bizonyíthassa vallási ismereteiről.

Ezt követően a család kiddust ad a közösség számára. A lányok tizenkét éves koruktól számítanak nagykorúknak. Ők a Bat Micva-k (parancsolat lányai). A lányok felnőtté avatását kisebb családi ünnepségként szokták megtartani barátok, iskolatársak meghívásával.

Schlesinger Hanna

A tolvaj (Ézs 43,25)

Kettőt csöngettek. Ismerte jól ezt a kettős, rövid berregést. Csak Janó, öreg barátja lehetett. Félretolta az írógépet, amelyen a vasárnapi ígehirdetését kalapálta. Amíg megnyomta a kapunyitó-gombot, sóhajnyi fohással türelmet kért Gazdájától, hogy hatodszor is végig tudja hallgatni barátja gázolásának történetét s hogy végre valami gyógyító szót mondhasson neki, különben a zárt osztályra kerül.

Valóban Janó nyitott be. Fehér haja csapzottan lógott a homlokába. Még görnyedtebb és sápadtabb volt, mint legutóbb. Borostás arcán még mélyebbek lettek a megvonagló ráncok. Tétován köszönt, ledobta magát az öreg fotelba. Egyik kezével lefogta a másikat, hogy ne reszkessen.

Ő is leült vele szemben. Beásta magát díványa sarkába. Tudta, Janó most is kényszeres aprólékossággal mond el majd mindent. – Már kezdte is, hogy negyvennel se ment, előtte rozoga Zil, mögötte egy Skoda, amikor az autótúttal melletti kocsmából kidülöngélt a svájcisapkás, overallos férfi – és neki a délutáni csúcsforgalomban az autótútnak, hogy átevickéljen rajta.

Egy csattanás, zökkenés –, fékezett, de a Skoda meglökte. Rá a földre zuhant emberre. Csődület, rendőrség, mentők, vallas, jegyzőkönyvezés. És következtek Janó kínosan apró részletei. Már a sorrendjüket is ismerte: ki, mikor, kinek, mit mondott. Aztán jött a tárgyalás menete – ugyanígy. Majd, hogy végül fölmentették.

Pontosan szóról szóra; ma hatodszor hallgatta végig.

Valahányszor elérkezett a felmentő ítéletig, következik – a de há-k. Minden alkalommal valami más: ha fél perccel hamarabb fékez; ha a Skoda nem löki meg; ha tíz perccel később indul; ha aznap el sem indul; ha a fia kölcsönkéri az autót; ha egyáltalán nem is vesz gépkocsit...

Ő most is, mint mindig, elkérte barátjától a bírósági végzést, amit az szüntelen magánál hordott, és újra és újra felolvasott neki. Különös nyomatékkal az indoklást és végül hangosan tagoltan: „...bizonyítást nyert, az áldozat egyértelmű hibájából, a halálos gázolás vádjá alól X. Y-t felmentem. Az eljárást ellene megszüntetem. Dátum, aláírás, pecsét.” S mindig hozzátette, amit még tudott.

Janó mindahányszor figyelmesen végighallgatta. Bólogatott, igazat adott neki, aztán azt mondta: de ha... és valami újabb lehetetlen lehetőséggel tovább gyötörte magát. Most is, mikor visszaadta neki a felolvasott végzést, belekezdett volna, de ő sajátos, belső kényszerítésre, szavába vágott:

– Janó, te vasárnap úrvacsorát vettél?

Janó értelmetlenül meredt rá, mint aki nem érti, mit kérdeznek tőle. Ő megismételte:

– Vasárnap úrvacsoráztál, ugye?

Barátja tétován bólintott, aztán hozzátette:

– Hiszen láttál. Kezedből vettem a kenyeret.

– Janókám, előtte nem hallottad az első kérdésben: Bűneid bocsánatára?

– Hallottam – jött a válasz zavart hallgatás után.

– És azt felelted rá: Hiszem és vallom... Janó, azt felelted?

– Azt feleltem –, majd megismételte – igen, azt feleltem.

– Janó, utána hirdetem – jól értsd, én csak hirdetem – bűneid bocsánatát, amit Isten meg is adott neked, nekem, mindenkinek, aki őszinte bűnbánattal állt ott, mint te is. Azután mit tettél?

– Vettem a szent jegyeket.

– És azután?

– Énekeltem, imádkoztam, fogadtam az áldást, mint a többiek.

– És azután?

– Kimentem a templomból.

– Janó, te visszajöttél!

– Miért jöttem volna vissza?

– Lopni.

Janó lelkészbarátja arcába meredt:

– Hogy mondhatasz ilyet?

– Többet loptál, mintha az ezüst kelyhet vitted volna el.

– Jószoért jöttem és sértegetsz?

– Csak kérdezek, Janó, és azt állítom, hogy visszajöttél és visszaoptad bűneidet az Istentől, amiket kezébe tettél. Visszaoptad, hazavitted és ma ismét idehozta. Idehozta, vagy nem hozta, Janó? Azt is, amit el sem akartál követni – a gázolást. Csak azt, az igazságot nem? Sőt, megfellebbezted önmagadhoz Isten kegyelmes felmentő ítéletét. Ő megbocsátott – te nem! Tudod mi ez?

– Mi? – kérdezte nagyon halkán öreg barátja.

– Te mondd ki!

– Hitetlenség? Góg? Mind a kettő?

– Az, Janó.

Annak elfutotta szemét a könny. Felállt. A lelkész is. Sokáig tartották egymást átölelve. Majd barátja kifordult a szobából és elment. Ő az ablakhoz lépett. A hűvös üveghez szorította homlokát. Még látta Janót elmenni a házuk előtt. Egyenesen, felemelt fejjel.

Mint régen.

(In: *Gyököcssy Endre: Mai Példázatok Bp.1992 p. 142-144.*)

IFI SAROK

Nézd meg jól a két képet, nyolc különbséget találhatsz közöttük. Ha megtaláltad a különbségeket, ki is színezheted a képeket!

A történetet elolvashatod a Bibliából, ha megkeresed 1 Mózes 45-46 részét. Megtudhatod, ki bocsátott meg kinek! Jó munkát kívánok!

Tdke

Megbocsátás

Egyszer volt, hol nem volt két testvér, akik két egymással szomszédos farmon éltek. A két farm között egy patak csörgedezett. 40 éve éltek így, minden vita nélkül: megosztották a gépeiket, a munkát és mindenüket, amit az évek során gyűjtöttek össze. Aztán egyszer csak ez az együttműködés megszakadt. Egy apró félreértéssel kezdődött, amely óriási vitává fajult. Végül keserű szavakat vágtak egymás fejébe, aztán hetekig nem beszéltek egymással.

Egy reggel az egyik testvér, János ajtaján kopogtak. Az ajtóban egy férfi állt, egy ács.

Munkát keresek. Dolgoznék néhány napot, elvégeznék kisebb-nagyobb javításokat. Tudna segíteni?

– Persze – válaszolta az idősebb testvér. – Van itt munka bőven. Nézze, a patak túloldalán lakik a szomszédom, egész pontosan, az öcsém. Látja azt a csomó fát a pajtában? Azt akarom, hogy építsen egy jó hosszú és erős kerítést kettőnk közé, hogy ne is lássam őt többé.

(Folytatás a 25. oldalon)

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Már szabad vagy, mert eljött vigaszodra Krisztus

E Mária látogatását ünneplő kétrészes kantáta (Szívem, ajkam, tettem, éltem – *Herz und Mund und Tat und Leben* BWV 147) 1723. július 2-án hangzott el Lipcsében. Szövegét Salomon Franck írta. Ósváltozata (amely a későbbi mű páratlan tételeit és egy korált tartalmazott) 1716-ban Weimarban, a 4. adventi vasárnapra íródott, azonban kottája nem maradt fenn.

1. Kórus: Kiegyensúlyozottan szimmetrikusan formált a nyitótétel, ám tartogat meglepetéseket. A zenekari bevezető után kórusfűgát hallunk, majd ismét a kezdő zenekari anyagot az énekarral kibővítve. A „félelem” (*Furcht*) (az eredeti szövegben még a „képmutatás” – *Heuchelei* is szerepel) említésére váratlanul elhallgat a zenekar, ezzel „megnehezítve” a támasz nélkül magára maradt énekdarabját. Vajon Bach ezzel a megoldással a félelem legyőzését emeli ki (az énekesek egyedül is „mernek” énekelni), vagy a kórus alakoskodás nélkül, (zenekari takarás nélkül) „pórén” lép elénk? A továbbiakban többször elhangzik a bevezető zenekari anyag, a kórusfűga, a „lemeztelenített” tanúságtevés, mígnem a szerző „megkönyörül” az előadókon: a félelem és képmutatás nélküliek már számíthatnak a zenekar támaszára, kíséret nélkül már csak a végső, letisztult bizonyosság marad: „Üdvöm Ő, én Istenem.” (Liedemann Akos fordítása. Világhálón meghallgatható: http://www.youtube.com/watch?v=XLEIL_JJxuA) *Szívem, ajkam, tettem, éltem / Tanítsa: Krisztus nekem / Megváltóm s nincs félelmem, / Üdvöm Ő, én Istenem.*

2. Recitativo (tenor): Átszellemülten, hosszan elnyúló vonósakkordok aurájával körbevéve kezdődik az énekbeszéd. A sátán zenei „névjegye” most is a disszonáns (kettős-)tritonusz (cisz-e-g-b); ebből az ördögi harmóniai körből Krisztus szabadít ki. A tétel végén – az ítélet, a poklok mélyének említésre – a legmagasabb és legmélyebb hangokat elérve szinte szétfeszül a hangzó tér (Disz-c^{'''}), melyet itt is (az infernóban) feszült, „diabolikus” hangközök, harmóniak töltenek ki: *Ó, drága, áldott ajk! / Amelyet Mária szíve s lelke mélye / Most hál'adásra hajt; / Mert kiválasztott lett, / Hogy üdv csodáját elmesélje, / Az Úr mit, im szolgálojával tett. / Ó átkos nemzedék, / A sátánt s bünt szolgálo nép, / Már szabad vagy, / Mert eljött vigaszodra Krisztus, / Hogy*

szolga többé ne maradj! / De lám, ajkad és konok, / Bűnös szíved / Nem szól és róla nem tesz hitet, / Bár tudja: törvény szerint már / Rád majd a poklok mélye vár.

3. Ária (alt): Az oboa d'amoréval kísért alt-ária többértelmű ritmikája mintha a bizonytalan lélek habozását érzékeltetné. A „hivatalosan” 3/4-es tétel gyakran 3/2-esnek hat, sőt az oboa dallama néha 3/8-os (6/8-os) tagolást sugall: *Lelekem, ó, ne szégyelld Őt, / Tegyél vallást üdvöd mellett, / Sajátjának így ismerhet / Atyja szent színe előtt fel! / Aki, míg tart földi útja, / Megtagadni Őt nem fél, / Azt majd Ő is megtagadja, / Ha eljő és megítél.*

4. Recitativo (basszus): A tétel középső szakasza arioso-vá alakul. A kíséret (a dallamok irányával, hangisméltésekkel) jól hallhatóan festi az erősek „ledöntését”, a hívők „fölemelését”, a földi emberek „reszketését”: *Konokság képes erőseket vakká tenni, / Míg székükről az Úr ledönti őket; / Ám karja fölemeli, / Bár reszket mind e Föld lakója, / Ki nyomorult kis senki, / A hívőket. / Ti mind, keresztyén hívek, / Nos, készüljete fel / Az üdvnek napja már közel, / Megváltja lelketek: s a boldogság, / Mit Ő majd ad, / Az ajándéka hitnek, / Hát törjön fel a szívből hő imátok, / Mert Ő, az Úr jön most hozzátok!*

5. Ária (szoprán): Az énekes szólistát kísérő hegedű szökellő melódiája a Megváltóra való várakozás izgalt örömet festi: *Ó, készítsd már Jézusom, itt utadat, / Hogy járhassak Véled, / Mint hű, hívő lélek, / És áraszd ki rám a Te irgalmadat!*

6. Korál: Meghitt, pasztorális zenekari foglalatba ágyazott korál zárja a kantáta első részét: *Mily jó nekem: Jézus enyém, / Átöelve tarthatom, / Ír Ő szívem sajtó sebében, / Kór ha kínoz, s bántódom. / Jézus engem híven szeret, / S vére által üdvöm lehet; / Így hát el nem eresztem, / Míg csak meg nem áll szívem.*

7. Ária (tenor): A tétel basszus-szólamát a gordonka szinte folyamatos (három hangból álló) figurációi díszítik, teszik mozgalmassá. A kezdő és többször visszatérő díszítetlen, lapidáris dallam – „Segíts, Jézus!” – éppen egyszerűsége révén válik hangsúlyossá: *Ó, segíts hát, Úr Jézus, hinni Benned! / Jó sorsban, s bú, vagy gond ha ér, / Hű megváltómként áldlak Téged, /*

S a szívem csak e hitből él, / Mert szerelmedből hitem lángja éled.

8. Recitativo (alt): Két oboa da caccia kíséri az alt csodákról szóló énekbeszédét. Különösen kedves az a pillanat, amikor a zene az Erzsébet méhében ugránczó apróságot, Keresztelő Jánost ábrázolja: *A mindenható égi Úr / működik köztünk rejtett módon. / A Lelke Jánost szállja meg, hogy szóljon, / És nyomban lángra gyúl / Már anyja méhe rejtekében: / Hogy Üdvözítő jó, / S ha nem is illeti / Még ekkor névvel ő, / Megmozdul, s örvendezve ugrál, / Miközben Erzsébet e hírt bejelentí, / Már ujjong Mária, kiválasztott az Úrnál. / Ha ti érzitek, mily gyöngye testetek, / De ég már szeretet lángja, / Bár ajkatok az Urat nem is áldja, / Ad Isten erőt tinek, / És Szentlelkével mindig arra készlet: / Őt zengje csak itt magasztaló ének.*

9. Ária (basszus): Pompázatos hangszerelésű ária érzékelteti a már végbement és a jövőben várható csodákat: *Csak Jézusom sok csodáját zengem, / Mert Róla kell itt vallást tennem; / Hűsége engem fogva tart, / E gyöngye test bár bűnbe hajt, / Szentlelke tüze vértéz engem.*

10. Korál: Ugyanaz a – mára szinte „slágerré” vált – idillikus korálfeldolgozás hangzik el, mint amelyik az első részt zárta. A kantáta a félelemtől, bűntől megszabadított ember örömevel, bizakodásával csendül ki: *Jézus vigasztágom marad, / Szívem üdve, vigaszom, / Jézus óv, ha minden elhagy, / Élő víz, ha szomjazom, / Ő szemem napja, fénye, / Lelkem drága kincse, éke, / Így Őt el nem bocsátom / Itt, s ha jó majd halálom.*

Göncz Zoltán

ÉLET ÉS ZENE

Passió – a szenvedéstörténet rövid zenetörténete

Az evangéliumok nagyhéten való felolvasása a 4. századtól vált gyakorlattá. Az 5. századtól a sorrend is kötötté vált: virágvasárnap és nagyszerdán a Máté-, nagypénteken a János-evangélium került sorra, amelyekhez – a 10. századtól – nagykedden Márk szövege adódott, illetve a nagyszerdai felolvasás a Lukács-evangéliumra cserélődött.

A szöveg recitálása a 8–9. században kezdődött el, a párbeszédese jelleget megjelenítő dramatizálás a 9. századtól. Három jellegzetes szerep különült el a hangmagasság révén: Jézus a legmélyebb, az evangéliumi elbeszélés a középső, míg a tömeg (turba) és a többi mellékszereplő a magas hangfekvésben volt hallható. A 13. században már eltérő énekesek szólaltatták meg a szereplőket, s a 15. századra általánossá vált a tömeg többszólamú megjelenítése.

Ezt követően alapvetően két passió-megzenésítési forma alakult ki: 1) a *responzoriális* passióban az evangélista egyszólamú, gregorián stílusú dallamokat énekelt, a tömeg és a többi szereplő anyaga többszólamú; 2) a *végigkomponált* passióban (mottetpassió) az evangélista szerepe is többszólamú – ilyenek a rövidített szenvedéstörténetek és a mind a

négy evangéliumot tartalmazó összeállítások (*Summa passionis*) is.

A 17. századi protestáns *oratorikus* passióra jelentős befolyást gyakoroltak a latin és az olasz oratóriumok stílusjegyei: a korábbi gregorián dallamok helyére recitativók, áriák, kórusok, korálok és hangszeres tételek kerültek. Az evangélista textusa továbbra is a Biblián alapult, ám a többi tétel szövege már költői alkotás. Érdekes módon az a korábbi tradíció megmaradt, miszerint Krisztus mély regiszterben szólalt meg, míg az evangélista tenor hangfajban.

A műfaj csúcspontját kétségtelenül J. S. Bach két passiója jelenti (*János*, 1723; *Máté* 1729). Bennük a drámaiság, az érzelmek intenzív kifejezése, az elmélyültség, a forma és tartalom egysége olyan minőséget ért el, amely azóta is párját ritkítja. Jóllehet később is keletkeztek passióoratóriumok, ezek nem igazán jelentősek.

Hiányzik ugyan a történelmi távlat, mégis érdemes néhány 20. századi kompozíciót megemlíteni: így Krzysztof Penderecki *Lukács-passióját* (1966), Arvo Pärt *János-passióját* (1982) és – kuriózumképpen – Mauricio Kagel *Szent Bach-passióját* (1985).

Göncz Zoltán

INTÉZMÉNYEINK ÉLETÉBŐL

Tálca vagy ölelés?

Riport – Wesley Kincsei Általános Iskola és Gimnázium

Az iskola vonzáskörzete elég széles. Járnak ide gyerekek Csepelről, Gyálról, Pesterzsébetről is. Van, hogy már az óvodában kiderül, de a legtöbb esetben az iskola hívja fel a szülő figyelmét arra, hogy „gond van a gyerekekkel”. Nehéz megmondani, hogy a tanulási probléma okoz magatartásbéli bajokat, vagy a nem megfelelő magatartás eredményezi a tanulási nehézségeket, de végül is szinte mindegy.

– Hát ez nem igaz! – hasít a csöndbe egy fiúhang, mérges padcsapkodással kísérve – Már megint összenyomódik a körzöm!

– Gergő, a hangoskodás zavarja a többieket! Mindjárt segíték.

Kidugott nyelvek, feszülő vállak, papírra meredő, tágra nyílt szemek mutatják az igyekezetet. Az 5. osztály geometria témazárót ír. Nem minden zökkenő nélkül. Székely Éva, matematikatanár egy percet sem áll, szüntelenül sétál egyik gyerektől a másikig.

– Éva néni! Elfelejtettem, hogyan is kell átváltani!

– Ha nem jut eszedbe, menj tovább, a következő feladatra, később biztosan be fog ugrani.

– Tessék mondani, hogy is van ez?

– Ugye, tudod, hogy a dolgozatot te írod, nem én. Ha most elmondom, le is osztályozhatom magamat. Csak emlékezz vissza, hányszor megszerkesztettük ezt együtt, te is álltál kint a táblánál. Gondolj vissza erre.

– Éva néni! Nem értem!

– Olvasd el a feladatot figyelmesen, lassan, még egyszer!

Az ötödik osztályba 9 gyerek jár. Gondolhatnánk: kicsoda könnyebbség, mégsem 25-30 nebuló között kell cikázni a tanárnak. Mégsem így van. A pedagógus feladata itt sokkal nehezebb. Egyénenként kell megküzdenie diszlexiával, diszgráfiával, hiperaktivitással, vagy épp mozgásszervi problémával.

A Wesley Kincsei Általános Iskola és Gimnázium azonban erre szakosodott. A pestszentimrei kertvárosi környezetbe illeszkedő régi, földszintes épület ad második otthonot 78 gyereknek. 11 tanulócsoporthoz van. 4 az alsó, 4 a felső tagozaton és 3 gimnáziumi osztály. Jövőre lesz az első érettségi!

Az osztálytermek kicsik, 4-5 iskolapad fér be 2-2 széssel. De ez így ideális. A légkör amúgy is vidám, családias. A folyosókon és az osztályokban a gyerekek munkái díszítik a falakat. A rajzok mellett a színes papírokból kivágott rengeteg virág teszi jókedvűvé azt, aki ide belép.

Gazdig Róbert igazgató megerősíti első benyomásait.

– Az ide járó gyerekek mind kiemelt figyelmet követelnek, úgynevezett sajátos nevelési igényű (SNI-s) tanulók. Tanulási, mozgási nehézségekkel küzdenek, van elég bajuk, hát legalább legyünk vidámak! A mieinkhez hasonló gyerekek a hagyományos, teljesítményorientált iskolákban messze képességeik alatt teljesítenek, mert nincs kiemelt, egyénre szabott figyelem, nincs óvó, védő kar, amibe kapaszkodhatnak. Mi ezt itt igyekszünk megadni nekik. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel is küzdenek. Arról nem beszélve, hogy egy ilyen gyerek a hagyományos környezetben folyamatos céltáblája az osztálytársaknak. Nálunk ez nem fordulhat elő. Hiszen itt mindenki problémás. Toleránsak, sokkal jobban elfogadják egymást, nincs csúfolódás.

Szünet van, gyerekzsivaj, szaladgálás közt lépegetünk a folyosón. Felrémlik a gyerekkorom. Akkor, ha szünetben megláttuk az igazgatót, a néma fegyelem szobrává merevedtünk. Ez itt jobban tetszik. Az egyik osztályból hangos „Robi bácsi!!!” kiáltással szinte kirobban egy kicsi lány. Ráveti magát az igazgatóra, hevesen öleli a derekát, el sem engedi.

– Hát megvagy, Krisztikém! – Lassan, mosolyogva fejtegeti magáról a vékonyka gyerekkarokat, s közben meséli: – Ő ilyen. Meglát egy tanárt, öleli, vagy fogja a kezét, nem ereszti. A múltkor szerettem volna bemenni az ebédlőbe, ő ott állt tálcájával a kezében, az ajtóban. Érezhető volt, ahogy töpreng, hogy mit is csináljon a tálcával, hogy átölelhessen, közben csak állt, legyökerezve, se megkerülni, se átugrani nem lehetett. Hát, fogtam, megemeltem tálcástól és arrébb egy méterrel leraktam. Volt nagy nevetés.

– Mi leszel, ha nagy leszel? – kérdezem Krisztitől ezt a meglehetősen ostobaságot, csak hogy segítsek az igazgatónak szabadulni az ölelésből.

– Fodrász! – fordítja felém nagy barna szemét, de mögötte már többen jelentkeznek.

– Én órás leszek! – mondja egy fiú.

– Persze, Gergő, – vágja rá a háttérből a tanárnő, – hiszen mindig az órát nézed!

De a legpompásabb jövőkép Valdemaré, aki lazán kijelenti, hogy ő lesz a MÁV igazgatója, mert szereti a vonatokat.

Az ebédlőbe érünk. Ez már teremnyi, a fele bordásfallyal övezve.

– Nincs tornatermünk. A pár sarokra lévő pestszentimrei Sportkastélyba járhatunk át hétfőnként. Megyünk is rendszeresen, de azért itt is gimnasztikázunk néha.

Az igazgatói szoba nagyon kicsi. Az íróasztal, szék 2-3 polc, meg egy vendégszék fér el benne erős jóindulattal. Szabó Tamás tagozatvezető lép be, illetve inkább hajol be utánunk. Tájékoztatja főnökét, hogy óra után „fejtágító” lesz a kollégáknak a 9.-be jelentkezőkről, a továbbtanulási besorolások ügyében.

– Nincs problémánk a továbbtanulókkal. Általában szakmát választanak, gond nélkül felveszik őket. – fűzi hozzá Gazdig Róbert. – Aki a gimint választja, az pedig itt marad. A mi gyerekeink csak abban különböznek másoktól, hogy ugyanazt a tananyagot más lépésekben, több visszacsatolással sajátíttatjuk el velük, mint az átlaggal. Mindegyikükben erősíteni igyekszünk a saját értékét, ugyanakkor tudatosítani kell az egyéni problémákat is, és megtanítani, hogyan gyűrjék le. A NAT (Nemzeti Alaptanterv) követelményeinek minden körülmények között meg kell felelnünk. 25 munkatársammal dolgozunk ezen. Van köztük rész munkaidős, óraadó, pedagógiai asszisztens, gyógypedagógiai asszisztens és gyermekpszichológus is. Óhózzá például maguktól mennek a gyerekek, ha problémájuk támad.

A nebuló jobbára zavarja a 25-30 fős „normál” osztály szokásos haladását. Van, hogy a pedagógus, de néha a nevelési tanácsadó, vagy szakértői bizottság javasolja a szülőknek a Wesley Kincseit. Nem könnyű tudomásul venni, hogy gyermekük eltér az átlagtól, de feledteti a rossz érzéseket, amikor látják, hogy csemetéjük jobb eredményeket ér el az új helyen, ahol sokkal jobban érzi magát!

– Mindegyik gyerekünk más-más problémával küzd. Van olyan elsősünk, akinek hiperaktivitását nagyon nehéz lenne viselni egy átlagos közösségben, van olyan ötödikes kisfiúnk, aki tündéri, aranyos, de az sem igaz, amit kérdez, van olyan gyerekünk, akinek egyik kezén nem fejlődött ki a kézfej, de a másikon hat ujjja van. Említhetném azt a halláskárosodott, s emiatt beszédproblémákkal küzdő tanulónkat, akit szülei el akartak vinni másik iskolába. A havi 40 ezer forint tandíjat is kifizették volna, végül az iskola mégsem vállalta az oktatását. Mi igyekszünk a reménytelennek tűnő helyzetből is kihozni a legjobbat.

A szülők nagyobb része nehéz anyagi körülmények közt neveli gyermekét, s a kisebb rész is inkább a középső-, mint a gondtalan réteg soraiba tartozik. Páran napi megélhetési gondokkal küzdenek. Karácsony tájt 6 családnak adott az iskola (a MET jóvoltából) élelmiszersomagot, mert érezték, szükségük van rá. Az egyik szülő meg is jegyezte a köszönő szavak után: ha ez nincs nem tellett volna ajándékra a gyerekeknek.

– Most ismételjük el a tegnapi dalt! – Szanyi F. Éva tanítónő negyedikesei lázasan lapoznak az énekkönyvben – Rajta!

Öten ötféleképp fűjják, de lelkesek: „Cickom – cickom, vagyon-e szép lányod?” Azután megismétlik ritmizálva: Tá-ti-ti-tá... majd szolmizálva is. Ez már kicsit nehezebben megy.

– Nem baj, holnap megint elővesszük!

Tárkányi Adrien

„A mi Urunké Istenünké az irgalmasság és a bocsánat...”

Dániel 9,9

(Folytatás a 9. oldalról)

Egyszerűen csak szeretjük magunkat, mert az mi magunk vagyunk. Isten arra szán bennünket, hogy ugyanezen a módon és ugyanezen okból mindenkit szeressünk; saját esetünkre azonban mintegy kidolgozta e szeretet lényegét, hogy megmutassa, hogyan kell annak működni. Nekünk aztán folytatni kell a dolgot és alkalmazni másokra is a szabályt. S ez könnyebb lesz ta-

lán, ha eszünkbe juttatjuk, hogy pontosan így szeret Ő is minket. Nem azokért a szép és vonzó tulajdonságokért, amelyekről azt hisszük, hogy rendelkezünk velük, hanem mert mi saját magunk vagyunk. Hiszen semmi szeretni való sincs bennünk: olyan teremtmények vagyunk, akik a gyűlöletet tulajdonképpen akkora élvezetnek tekintik, hogy az arról való lemondás szinte olyan, mintha a sörivást vagy a dohányzást kellene abbahagyni...

VELÜNK TÖRTÉNIK

Az Alkotmánybíróság 2013. február 26-án meghozott döntése és következményei

Az Alkotmánybíróság több, 2012. évben egyházi jogállásától megfosztott szervezet – köztük a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET) – indítványára megsemmisítette a hatályos egyházi törvény (2011. évi CCVI. tv. - Ehtv.) számos rendelkezését.

Az AB döntés nyomán az egyházi törvény hatályban maradt, de a megsemmisített rendelkezései – azok hatályba lépésére visszamenően – nem alkalmazhatók, azokhoz joghatások nem fűződnek az AB döntéssel közvetlenül érintett egyházak vonatkozásában.

Az AB határozat külön is rögzíti, hogy az alkalmazás visszamenőleges kizárására tekintettel a 8/2012. (II. 29.) OGY határozat *„mellékletében megjelölt egyházak egyházi jogállásukat nem veszítették el, vallási egyesületté történő átalakulásuk nem kényszeríthető ki.”* Az Országgyűlés a 8/2012. (II. 29.) OGY határozatban utasította el 66 egyház elismerését 2012. február 29-én, akik ezt követően arra kényszerültek, hogy egyesületté alakuljanak át, különben bírósági kényszer-végelszámolás várt volna rájuk az egyházi törvény folytán. A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség a 8/2012. (II. 29.) OGY határozat 41. pontjában szerepelt, így az elmúlt egy évben történtek ellenére az AB határozatnak köszönhetően mégsem veszítette el egyházi jogállását.

Az Alkotmánybíróság az egyházi törvény értékelése során arra a megállapításra jutott, hogy a továbbiakban nem kizárólag a törvény mellékletében felsorolt egyházak minősülnek egyháznak, hanem mindazok, akikre nézve a 6/2013. (III.1.) AB határozat konkrét joghatást gyakorolt, azaz visszaállította azok egyházi jogállását anélkül, hogy e szervezetek bekerültek volna a törvény mellékletébe. Az AB határozat továbbá így fogalmaz: *„A 37. § (1) bekezdése pedig az egyházi célú költségvetési támogatásokból zárna ki a Mellékletben nem szereplő egyházakat, ezért annak érdekében, hogy az alaptörvény-ellenes törvényi rendelkezések alkalmazásával elutasított elismerést kérő egyházak az Ehtv. Mellékletébe iktatott egyházakhoz képest ne kerüljenek indokolatlanul hátrányos helyzetbe, az Alkotmánybíróság ezt a szabályt is megsemmisítette.”*

A hivatkozott 37. § (1) bekezdés szerint csak azok az egyházak voltak jogosultak 2012. január 1-jétől egyházi célú költségvetési támogatásra, amelyek szerepeltek a törvény mellékletében. Mivel az AB ezt a szabályt is megsemmisítette, ezért a MET egyháznak és egyházi célú költségvetési támogatásra jogosult szervezetnek, azaz egyházi fenntartónak minősül, ezért visszamenőleg jogosult a 2012. január 1-jétől járó egyházi közoktatási és szociális kiegészítő normatívára, illetve számos más egyházi célú támogatásra.

Az alábbiakban összefoglaltuk az AB döntés konkrét joghatásait:

1) A 8/2012. (II. 29.) OGY határozatban felsorolt 66 vallási közösség – amelyek a miniszterhez a korábbi egyházi törvény alapján kérelmet nyújtottak be, de az Országgyűlés esetükben 2012. február 29-én elutasító döntést hozott, ezért 2012. március 1-től mostanáig egyesületnek minősültek – 2012. január 1-jei hatállyal visszamenőleg egyháznak minősülnek függetlenül attól, hogy nyújtottak-e be alkotmányjogi panaszt a hatályos egyházi törvény ellen vagy sem.

2) Az 1) pontba tartozó, időközben jogerősen alapcélként vallási tevékenységet végző egyesületté átalakult egyházak kérhetik az illetékes bíróságtól az egyesületi nyilvántartásból való törlésüket, és egyidejűleg jogosultak adataikat bejelenteni az egyházi nyilvántartást vezető emberi erőforrások miniszterhez.

3) Azok az 1) pontba tartozó szervezetek, akiknek egyesületté átalakulása – jogorvoslati kérelmek folytán – még nem zárult le jogerősen (pl. MET, Isten Gyülekezete Egyesült Pünkösdi Egyház), változásbejegyzési kérelmüket visszavonhatják az illetékes bíróságon, egyesületté átalakulásuk nem kényszeríthető ki, és ők is jogosultak adataikat bejelenteni az egyházi nyilvántartást vezető emberi erőforrások miniszterhez.

4) Az egyházi törvény 37. (1) bekezdésének 2012. január 1-re visszaható hatállyal történt megsemmisítése folytán a fenti egyházaknak megnyílt a jogi lehetőségük

az időközben elmaradt egyházi célú költségvetési támogatások visszamenőleges és jövőbeni igénylésére:

- 2012. rendelkező évre járó egyházi 1%-os felajánlások állami kiegészítése;
- 2013. rendelkező évre egyházi 1%-os felajánlások fogadása és állami kiegészítés igénylése;
- egyházi szociális kiegészítő normatíva 2012., 2013. évre;
- egyházi közoktatási kiegészítő normatíva 2012., 2013. évre;
- állami forrásból finanszírozott bérkompenzáció 2012., 2013. évre;
- fakultatív hitoktatási támogatás 2012., 2013. évre;
- kötelező hittanoktatásban való részvételi lehetőség 2013 szeptemberétől.

5) Az AB határozat hatálya az OGY határozatban felsorolt 66 egyházon kívüli, tehát már 2012. január 1-jétől egyesületnek minősülő volt egyházak közül csak azokra terjed ki, akik az AB határozat 4. pontja szerint eredményes alkotmányjogi panaszt nyújtottak be az egyházi törvény ellen. E körben hat egyházzal van szó:

- Szangye Menlai Gedün, A Gyógyító Buddha Közössége Egyház,
- Út és Erény Közössége Egyház,
- Dharmaling Magyarország Buddhista Egyház,
- Árpád Rendjének Jogalapja Tradicionális Egyház,
- Univerzum Egyház,
- ANKH Az Örök Élet Egyháza.

Ezekre az egyházakra, vallási közösségekre a fent előadottak ugyanúgy vonatkoznak, mint az OGY határozatban felsorolt 66 egyházra.

6) Azokra az egyházakra, amelyek 2012. január 1-jétől minősülnek egyesületnek és nem adtak be eredményes alkotmányjogi panaszt, az AB határozat nem bír joghatással. Amennyiben már jogerősen átalakultak egyesületté (nagy valószínűséggel az időmúlás miatt ez már mindegyiküknél végbement), vagy megtörtént a kényszer-végelszámolásuk, ez a jogi helyzetük – egy újabb egyházi törvény módosításig – így is marad.

7) Az Alkotmánybíróság az AB határozat 5. pontjában alkotmányos követelményként állította az Országgyűlés elé, hogy az egyházként történő elismerés szabályait úgy módosítsák, hogy az megfelelően az alábbi követelményeknek:

- tárgyilagos és ésszerű feltételek alapján,
- tisztességes eljárásban,
- jogorvoslati lehetőség biztosítása mellett.

Az AB a határozat indokolásában azt is kifejtette: a tisztességes eljárás ez esetben azt feltételezi, hogy a

bíróságok dönthessenek az egyházak elismeréséről, mert a parlament politikai döntéshozó szervként nem tud megfelelni az adott ügyben előírt alkotmányos követelményeknek.

A fenti alkotmányos szempontoknak megfelelő törvénymódosításra valószínűleg nem kerül sor, mivel a parlament 2013. március 11-én elfogadta a T/9929. számú javaslatot az Alaptörvény negyedik módosításáról, amely az alábbi követelményeket emeli alaptörvényi rangra az egyházak elismerésére vonatkozóan:

- csak az országgyűlés ismerhet el egyházat, tehát nem a bíróság vagy egyéb fórum;
- 2/3-os többséghez kötik az egyházi elismerést;
- léteznek egyházak és vannak vallási tevékenységet végző más szervezetek, ezzel alkotmányos alapot teremtettek a megkülönböztetéshez;
- a vallási tevékenységet végző szervezetek egyházzá minősítéséhez az szükséges, hogy az állam együttműködjön velük a közösségi célok érdekében;
- megneveztek három szelektálási szempontot: humánabb idejű működés, társadalmi támogatottság, a közösségi célok érdekében az állammal történő együttműködésre alkalmasság.

A negyedik alaptörvény-módosítás a köztársasági elnök napokon belül várható aláírását és a Magyar Közlönyben történő kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba, azaz várhatóan 2013. április 1-jén. Az Országgyűlés ezt követően minden bizonnyal rövid időn belül módosítja majd az egyházi törvényt, és beemeli a törvény szövegébe az alaptörvény-módosítással meghatározott egyházi elismerési szempontokat.

Kérdéses, hogy a jogalkotás során hogyan kezelik az AB határozattal egyházi státuszukat visszaszerezett egyházakat. Beemelik-e őket is a törvény mellékletébe, vagy újabb elismertetési eljárásba kényszerítik az ezt az utat egyszer már megjárt, és az AB által nem egészen egy hónapja rehabilitált egyházakat? Amennyiben ez utóbbi történik, és az Országgyűlés ismételen politikai szempontok alapján szelektál az egyházak között, a jogorvoslati lehetőséget továbbra is csak az Alkotmánybíróságnál, valamint a strasbourgi székhelyű Európai Emberi Jogi Bíróság előtt lehet majd keresni. A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy az Alaptörvény alkotmányosságát az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja, így egy újabb alkotmányjogi panasznak meglehetősen szűk mozgásteret marad.

A következő hetekben, hónapokban dől el, hogy a MET miként tudja érvényre juttatni az AB döntés joghatásait. Eddigi tapasztalataink alapján minden egyes, számunkra kedvező hatósági döntésért kemény és kitartó küzdelmet kell folytatnunk a közigazgatás (állam-

kincstár, adóhatóság, szakhatóságok, minisztériumok) különböző szintjeivel. Az egyház jövőbeni jogállása még ennél is bizonytalanabb. De nem adjuk fel, meg-harcolunk minden apró eredményért, minden óvodáért,

iskoláért, idős otthonért és hajléktalanszállóért, hogy az egyház tovább folytathassa a kiszolgáltatottak és a hátrányos helyzetben levők segítése érdekében vállalt szolgálatát.

*Horváth Karolina jogtanácsos,
a MET munkatársa*

ANNO

Methodisták az angol parlamentben

Az angol parlamentbe legutóbb beválasztott képviselők közt 41 methodista képviselő került, közöttük egy methodista prédikátor is. A 31 methodista képviselőből 19 a liberális párthoz tartozik, 8 a munkáspárthoz és 4 a konzervatív párthoz. Az angol parlamentben van egy külön helyiség, ahol a bibliahívő képviselők minden gyűlésük előtt közös imára gyülekeznek össze! Bár lenne sok népnek olyan képviselője, aki Jézus szellemében igyekszik országa és népe javát előmozdítani!

(Forrás: Békeharang, 1924. február 1., XV. évfolyam, 2. szám, 6. o.)

Hat jó methodista életszabály

Wesley János és testvére Károly s még más 11 hívő testvére 1752. január 29-én a következő hat életszabályt írta alá, hogy eszerint élnek majd:

1. Ha közülünk bárkit megrágalmaznak, mi nem keressük, ki a rágalmazó.
2. Ha közülünk valakit megrágalmaznak, csak nagyon alapos megvizsgálás után hallgatjuk meg, miről van szó.
3. Ha közülünk bárki ellen terjesztenek hamis híreket, vagy rágalmakat, azt az illetővel azonnal, amint megtudjuk, közöljük.
4. Bárki legyen is az, mi az ilyen szállingózó híreket vagy rágalmakat vagy szóban vagy írásban közöljük azzal, akiről szó van.
5. Ha ezt megtettük, akkor erről a dologról többé nem beszélünk senkivel.
6. Mi ezen szabályokat szigorúan betartjuk.

(Forrás: Békeharang, 1925. március 1., XVI. évfolyam, 3. szám, 9. o.)

A szövegekben szándékosan hagytuk meg az eredeti írásmódot.

(Folytatás a 18. oldalról)

Az ács így felelt:

– Azt hiszem, megértem. Mutassa meg, hol találok szerszámot, ha esetleg szükségem lenne a sajátjaimon kívül valami másra is. Olyan munkát végzek, amely elnyeri majd a tetszését.

János megmutatta a szerszamos kamrát, sőt, még a városba is elment, hogy beszerezzen néhány hiányzó darabot.

Amikor visszatért, átadta a holmit az ácsnak, és elment a dolgára.

Az ács egész nap keményen dolgozott: mért, fűrészelt, kalapált.

Napnyugtakor János kiment, hogy megnézzze, hol tart az ács a rábízott munkával.

Amikor meglátta, min dolgozott egész nap, kikerekedtek a szemei és leesett az álla.

Nem kerítés volt – hosszú és erős, ahogy kérte –, hanem egy híd: egy híd, mely átívelt a patakon, és amelynek egyik vége János farmján, a másik az öccse farmján volt.

Mestermunkának látszott, gyönyörűen megmunkált korlátokkal – és a szomszéd, János öccse kitért karokkal épp feléjük közeledett rajta.

– Érdekes ember maga, hallja, ilyen hidat építeni azok után, amit mondtam és tettem!

A két testvér a híd közepén találkozott, majd hosszan ölelték egymást. Amikor az ács felé fordultak, látták, hogy épp bezárja a szerszamosládáját, és a vállára teszi.

– Ne, várjon még! Maradjon néhány napot! Rengeteg munkám van a maga számára – mondta János.

– Szívesen maradnék – válaszolta az ács, – de még rengeteg hidat kell felépítenem.

Ismeretlen szerző

HÍRMOZAIK

Közös Este

Április 4-én 16.30-tól a Közös Estén, az Alkotmánybíróság egyházügyi törvényt elmarasztaló döntése után szeretnénk együtt lenni, ünnepelni barátainkkal, támogatóinkkal.

Helyszín: MET központ, Budapest, 8. kerület, Dankó u. 11.

PROGRAM

16.30: Érkezés-Kezds, zsiros kenyér és tea.

17.30., Kline Terem:

'Virrasztás 2011' – a Wesley Stúdió film-montázsza 2011. július 28-29-éről.

Iványi Gábor beszéde – MET elnöki köszöntő és tájékoztató az egybegyűltekhöz. 'In memoriam Kézdy György (1936-2013)' – a Wesley Stúdió kisfilmje.

Iványi Gábor méltató szavai a művésztől, az emberről, a barátról.

Galkó Balázs színművész egy 1981-es Kézdy-interjút olvas fel.

18.00 táblaavató Kézdy György Jászai-díjas színművész emlékére:

Fekete László, a budapesti Dohány utcai zsinagóga első kántora kaddist énekel.

Iványi Gábor felavatja a MET/WJLF emlékfalán elhelyezett márványtáblát.

18.20. 'A szólás szabadsága':

A résztvevők, a 2011-es 'Virrasztás' éjszakájához hasonlóan, szabad pulpitust és lehetőséget kapnak arra, hogy elmondják véleményüket az elmúlt időszakról és a kialakult, illetve várható helyzettel kapcsolatban. Zsiros kenyér – 'amíg a készlet tart': vendégség a Wesley Büfé udvari asztalainál.

A rendezvénynek időtartam szempontjából nincs meghatározott vége. Mindenki addig marad, ameddig kíván – és jól érzi magát.

Részvételi szándék jelzése, kérdések: metegyhaz@wjlf.hu Tel.: (06-1) 210-5400/266

A MET egyház közleménye az AB határozata kapcsán

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET) nevében, Isten iránti hálával, örömmel üdvözlöm az Alkotmánybíróság 6/2013. (III. 1.) AB határozatát, amely megsemmisítette a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvényt (a továbbiakban: Ehtv.) több

rendelkezését, és kimondta, hogy azok alaptörvény-ellenesek, továbbá azok a hatálybalépésüktől kezdődően generálisan nem alkalmazhatóak. A határozat külön is rögzíti, hogy az alkalmazás visszamenőleges kizárására tekintettel a 8/2012. (II. 29.) OGY határozat „mellékletében megjelölt egyházak egyházi jogállásukat nem veszítették el, vallási egyesületté történő átalakulásuk nem kényszeríthető ki.” A MET a 8/2012. (II. 29.) OGY határozat 41. pontjában szerepel, így egyházi jogállását az AB határozat szerint nem veszítette el.

Az alkotmánybírói döntés hatására a MET a mai napon bejelentette adatait az emberi erőforrások miniszterénél az egyházi nyilvántartásba. Egyidejűleg visszavontuk az illetékes bíróságon az alkotmányellenesnek minősített egyházi törvény kényszere alapján 2012 áprilisában benyújtott egyesületi átalakulási kérelmünket. Ezen kívül a MET az Egyházat és szociális, valamint oktatási intézményeit érintő számos ügyben az eredeti állapot visszaállítását kezdeményezte, és bízik abban, hogy az érintett hatóságok, különösen az EMMI, valamint az Államkincstár tiszteletben tartja és végrehajtja az Alkotmánybíróság határozatát.

A MET korábban a Strasbourg-i Bírósághoz is fordult, kérve jogai helyreállítását és az elszenvedett sérelmek kárpótlását. Az Egyház ettől a beadványától mindaddig nem áll el, amíg az elszenvedett károk orvoslást nem nyernek.

Jelenleg is komoly anyagi károkat okoz az Egyház számára nem csupán az, hogy státuszának alkotmányos sértő megváltoztatása miatt az államtól átvállalt feladatai kiegészítő támogatásától elesett, hanem, hogy a NAV még a 0444 technikai számra fogadható egyszázalékos felajánlások elé is akadályokat gördít (az Egyház a 2011-es évre vonatkozó, tavaly december 15-ig kifizetendő, több mint 43 milliárd forintot sem kapta meg).

A MET-nek az a meggyőződése, hogy minden érintett egyház akkor jár el helyesen, ha küzd jogai helyreállításáért. Az AB határozat értelmében az érintetteknek nem kell várniuk ezzel a lépéssel az egyházi törvény vagy az Alaptörvény újabb módosításáig.

Az Egyház nevében köszönetet mondok mindazoknak a közjogi szereplőknek, szervezeteknek és magánszemélyeknek, akik alkotmányos jogaink helyreállításában, illetve az adott időszak feladatai ellátásában segítségünkre voltak.

Budapest, 2013. március 4.

Iványi Gábor elnök

Lövöldözés

2013. március 3-án, Békásmegyeren, a vasárnapi istentisztelet ideje alatt, ismeretlen személy, eddig azonosítatlan lőfegyverből, több lövést adott le a Megbékélés Háza templommal szemben parkoló egyik kollégánk járművére. Az ügyről részletesebben a következő oldalon olvashatnak.

Nagykövet a Dankó utcában

Március közepén látogatást tett egyházunk elnökénél Roland Galharague, francia nagykövet, aki egyházunk és intézményei aktuális helyzetéről, jövőjéről kívánt informálódni.

NYÁRI TÁBOROK – 2013

Július 5 (P) - július 12 (P), Hejce: gyerek-serdülő (8-11 és 12-14 éves korosztály)

Július 13 (Szo) - július 20 (Szo), Hejce: kisifi-ifi (14-19 és 20-25 éves korosztály)

Aug 1 (Cs) -8 (Cs), Hejce: fiatal felnőtt és családos

Aug 9 (P) - 16 (P), Hejce: zenei tábor

Augusztus 16 (P) -18 (V), Nyíregyháza: csendes napok

Idén nyáron megtartjuk hagyományos nyári táborainkat Hejcen, hosszú évek óta változatlan áron.

Gyerek, tanuló: 20 ezer Ft/tábor

Felnőtt: 25 ezer Ft/tábor

Családos tábor díjai: 0-3 éves korig 300 Ft/nap, 3-16 éves korig 1200 Ft/nap, felnőtt: 1800 Ft/nap.

A táborok költsége (az oda- és visszautazáson kívül) minden, a tábor programjához kapcsolódó költséget tartalmaz. Jelentkezni, érdeklődni a helyi lelkésznél vagy központunk elérhetőségein lehet.

Cím: Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség, Budapest, Dankó u. 11. 1086

E-mail: metegyhaz@wjlf.hu Tel.: (06-1) 210-58-36

Táboraink közös vezérfonala ennek a számnak a témája lesz:

Megbocsátás, bűnbánat, bocsánat

„Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek”.

Egy százalék

Fontos információ: a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség ez évben is várja az 1%-os személyi jöve-

delemadó felajánlásokat a támogatóink által jól ismert 0444-es technikai számra. Bár a jelenlegi, kirekesztő politikai hatalom a jelek szerint bármit elvehet, amit csak akar, a MET bízik abban, hogy ez a méltatlan és igazságtalan helyzet hamarosan rendeződik, és tudjuk majd érni a MET-nek szánt 2013. évi 1%-os felajánlások tényleges kifizetését.

Másik 1%

Egyházunk mellett a civil szervezeteknek felajánlható másik egy százalékot köszönettel fogadja két intézményünk: az Oltalom Karitatív Egyesület (adószám: 19010409-1-42) VAGY a Wesley János Lelkészképző Főiskola (18056109-1-42).

Adományozás

Hálás köszönet az adományokért! Ha segíteni szeretne, megteheti a mellékelt sárga csekken, vagy személyesen a 8. kerület, Dankó u. 11. sz. alatt. Telefon: (06-1) 577-05-15 (hétköznap 8 és 16 óra között), e-mail: metegyhaz@wjlf.hu. Bankszámlaszámunk: 11708001-20520-380 (OTP Bank). A közleménybe kérjük, írja be, adományát mire szánja! Amennyiben nem szerepel ott semmi, fenntartási kiadásokra fordítjuk az összeget. Köszönjük!

Képes beszámoló

Rendezvényeinkről rövidfilmeket a www.wesleystudio.hu-n, folyamatosan frissülő honlapunkon láthatnak, és megtalálhatnak bennünket a Facebook-on is.

Olvasói vélemény

Kedves Olvasóink újsággal kapcsolatos véleményét, történeteit, gondolatait, kérdéseit szeretettel és folyamatosan várjuk az ev@wjlf.hu e-mail címre.

Helyreigazítás

Előző számunk 27. oldalán helytelenül írtuk, hogy az Oltalom Karitatív Egyesület női szállója tavaly az V. kerületi Önkormányzattól 150 forintot nyert pályázat útján. Az összeg helyesen 150 ezer forint.

Szintén rosszul írtuk a 30. oldalon a Békásmegyeren szolgáló lelkész nevét, helyesen: Donáth László.

Elnézést kérünk az érintettektől.

APROPÓ

Lövések a templomnál

Olvasóink közül nyilván többen hallottak, olvastak már a március 3-án, a békásmegyeri Megbékélés Háza templomunknál lezajlott incidensről. Ám úgy gondoltuk, az érintettől is szívesen hallanák a részleteket.

Szűcs Lászlót, a MET munkatársát, informatikai vezetőjét kérdezem a történetekről:

– Vasárnap volt, az istentiszteletről és az azt követő Móra Ferenc emléknapról kellett videó felvételt készítenem. A templom kerítésén belüli parkolóba nem akartam beállni, mert ott mindig kevés a hely, inkább álljanak oda olyanok, akik nehezebben mozognak. A szemben lévő parkolóba, mely közterület, állítottam le az autót, kényszerítve a tökéletes szabályosságra, ugyanis előfordult már, hogy itt néhányan a füre álltak, őket többször megbüntették a közterületeselek. Bevittem a felszerelésemet a templomba. Az istentisztelet és a Móra megemlékezés közötti szünetben kimentem az autóhoz, mert szükségem volt a laptopomra.

– Jól gondolom, hogy akik a templom forgalmát figyelték, ezzel végleg megbizonyosodhattak arról, hogy hova is tartozol?

– Egészen biztos. 13 órakor végeztem a munkámmal és az Éva nénitől kapott süti csomaggal együtt kivittem a cuccaimat az autóhoz. Éreztem, hogy nincs valami rendben. Indítani akartam, amikor megláttam, hogy a jobb első ajtó üvege átláthatatlanul pókhálós. Betört, csak a fólia tartotta össze. Közelebről megvizsgálva egy lyukat is találtam. ¼ 2-kor kihívtam a rendőrséget. 10 perc alatt kint voltak.

– Mit állapítottak meg?

– Még a helyszínelők megérkezése előtt közösen felfedeztünk két újabb sérülést. Az egyik a jobb első ajtó középső vonalán okozott egy horpadást, a másik pedig az első szélvédőt lyukasztotta át. A rendőrök fotókat készítettek a sérülésekről és hála a modern technikának azonnal átküldték azokat a fegyverszakértőjüknek.

– Sikerült valamit megállapítania?

– Annyit igen, hogy nem „éles” lövedékek voltak, hanem úgynevezett szénsavtöltetű fegyverből leadott műanyag, illetve fém lövedékek okozták a sérüléseket. Az egyik rendőr úgy tippelte, hogy a szélvédőt ért golyónak a kocsni mögött kell lennie. Meg is találtam, neonzöld volt és körülbelül akkora, mint egy tic-tac cukorka. Majd megérkeztek a helyszínelők is, találtak két mikro szélvédődarabkát és lefoglalták ezt az általam talált golyócskát is. Közben a rendőrök meglátogatták a lakópark azon lakóit, akiknek ablaka a parkolóra néz. Persze sem nem láttak, sem nem hallottak semmit.

– Elképzelhető, hogy onnan jöttek a lövések?

– Minden lehetséges. Volt már nézetkülönbség az ott lakók és a templomot látogatók között. Petárda is érkezett már onnan a templom kertjébe. Ki tudja, miért, úgy gondolják, hogy az a parkoló hozzájuk tartozik, pedig nem, hiszen közterület.

– Mik lesznek a további lépések?

– Az esetről megkapom majd a hivatalos jegyzőkönyvet, de nem tartom valószínűnek, hogy fény derül a lövöldöző kilétére. Mindenesetre „nevelő célzata” nincs a lövéseknek, én továbbra is ott fogok parkolni...

Tárkányi Adrien

„Légy tudatában esendő pillanataidnak, hiszen ember vagy. Ne ítélj el mások gyöngeségét, hiszen már tudod, hogy ember vagy. Aki ember, az szeret és megbocsát. A szeretet: megbocsátás.”

(Tatiosz)

„A szemet-szemért vakítja meg az egész világot.”

(Mahatma Gandhi)

Egyperces áhítat minden napra

Április 1. hétfő Húsvét második napja

„...nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe?” (Lukács 24,26)

Jézus kérdése nemcsak az emmausi tanítványokat, bennünket is odavonz húsvét ünnepén a nagy kérdéshez: mi is az ára békeségünknek, annak a vigasztaló üzenetnek, hogy megbocsáttatnak bűneink. Valakinek ezt ki kellett eszközölnie, és ez nem ment áldozat nélkül. Jézusnak szenvednie „kellett” ezért. Jogos tehát a szüntelen hála és dicsőítés.

Április 2. kedd

„Boldog az, akinek hamissága megbocsáttatott, vétke elfedeztetett...” (Zsoltárok 32,1)

Különféle fogalmaink vannak a boldogságról. Többnyire a kellemes lelki állapotot, a jó hangulatot, megelégedettséget kapcsoljuk hozzá. Milyen sok ember számára ismeretlen a boldogság egyik legalapvetőbb szempontja az, tudniillik, hogy nem vádol bennünket a lelkiismeretünk, mert Aki minden tettünket mérlegre teheti, fölszabadított a bűn átka alól és megbocsátotta bűneinket. Kívánom mindenkinek ezt a boldogságot!

Április 3. szerda

„Nem gyönyörködöm a hitetlen halálában, hanem hogy...megtérjen útjáról és éljen.” (Ezékiel 33,11)

Az Úr kész a megbocsátásra, de aki erre rászorul, annak bűnbánatban és megtérésben kell találkoznia a kegyelmes Istennel. Milyen egyszerű képet használ a Biblia: az eltévesztett útirányról vissza a jó irányba kell fordulnunk, hogy célba érhessünk. Talán már régen tudod, hogy elvettted a lépéseidet. Ez a pillanat is alkalmas a határozott korrekcióra.

Április 4. csütörtök

„Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik ellenünk vétkeztek.” (Máté 6,12)

Van, aki azt hiszi, Istennek kell kezdenie a mi vétkeink megbocsátásával, és ha ez megtörtént, majd mi is hasonlóképpen teszünk, követjük az Ő gesztusát embertársaink felé. Pedig ez az életünk során nap, mint nap elmondott ima ennél sokkal élesebb. A mondat értelme az, hogy úgy bocsásd meg a mi vétkeinket, ahogy mi készek vagyunk a bocsánatra, vagyis ha én nem tudok kiengesztelődni, te se adj nekem kegyelmet. El ne múljon ez a nap a rég halogatott kiengesztelődéskövetkezés nélkül!

Április 5. péntek

„Na jertek, törvénykezzünk, azt mondja az Úr! Ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszí-nűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú.” (Ézsaiás 1,18)

A vér már a maga színével is felháborít, égre kiált. A piros mindig a riadó, a figyelmeztetés színe. Bűneink sem maradnak titokban, még ha régóta rejtegetjük is őket a világ elől. Boldog az, aki jobban fél a végső ítélettől, mint a pillanatnyi lelepleződéstől, és ezért kész bizalommal a kegyelmes Istenhez fordulni bocsánatért és feloldozásért. Ígéretünk van arra, hogy Ő a felismerhetetlenségig megváltoztat és megtisztít bennünket.

Április 6. szombat

„(Ezt) mondta...Dávid...: vétkeztem az Úr ellen! és mondta Náthán Dávidnak: az Úr is elvette a te bűnödöt, nem fogsz meghalni.” (2 Sám 12,13)

Hajlamosak vagyunk elfeledni, hogy minden bűn következménye halál, és ez alól csak Isten szabadíthat fel. Nekünk azonban ezt fel kell ismernünk, és döntő lépéseket kell tennünk. Ebből ma hadd álljon előttünk ez: ki kell tudnunk mondani, hogy vétkezünk. Nem magyarázat, hogy hasonló bűnöket mások is elkövettek, nem mentőkörülmeny, hogy túl nagy volt a kísértő provokációja, sem az, hogy kísérhetővé, törékennyé teremtett bennünket az Alkotó. Ami megtörtént, azt ne szépítsük. Igen, vétkeztem és erre jöhet a prófétai vigasztalás: Isten elvette a bűnödöt.

Április 7. vasárnap (Quasimodo Geniti)

„Áldott az Isten...Urunk Jézus Krisztusnak atyja, aki az ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket, élő reménységre, Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által...” (1Péter 1,3)

Nemcsak a bűnnek, de a bocsánatnak is vannak nagy horderejű következményei. A bocsánat nemcsak elvi kérdés. Isten kegyelme által új élet kezdődhet a nyomán. Reménytelenségből élő reményre ébredünk, ahogyan a kereszten meghalt Jézus harmadnapon a sírból diadalmasan feltámadt, hogy rajta többé a halál ne uralkodjék.

Április 8. hétfő

„...bocsásd meg azoknak vétkeit, akik a te Atyád Istenét szolgálják.” (1Móz 50,17b)

József testvéreit apjuk, Jákob halála után is gyötörte a gondolat, hogy szörnyű tettükért a rabszolganak el-

adott, s most íme, félelmetes pozícióba került öccsük, bosszút áll. Egyesek közülük bizonyára csak a bőrüket mentették, mások pedig valódi bűnbánatra jutottak. De a bocsánatkérés szavait mindannyiuknak nemcsak Isten felé kellett kimondaniuk, hanem azzal szemben is, akivel kapcsolatban a bűnt elkövették. Ne magadban bánd meg csupán az Úr előtt, amit elkövettél, járulj oda ahhoz, akit a bántás ért!

Április 9. kedd

„Az Úr...megbocsát hamisságot, vétket és bűnt...”
(2 Móz 34,6.7)

Az Egyiptomból szabaduló nép a pusztai vándorlás egyik legfontosabb pontján, a törvényadás hegye alatt súlyosan vétkezett, a bálványokhoz fordult vissza, míg Mózes az Úr előtt volt. Súlyos büntetés lett ennek a következménye, és Mózes is összetörte keserűségében a két kőtáblát. Most újra ott áll a Mindenható előtt, és hallja az Úr nevét, amely Isten tizenhárom tulajdonságának a felsorolásából állítható össze. Ezek között is kiemelkedik az, hogy bármi történjék is, az Úr kész a megbocsátásra. Nem örökké sértett engesztelhetetlen Istenünk van, hanem, Aki örömét leli az egymásra találásban.

Április 10. szerda

„Ki bocsáthatja meg a bűnöket, hanem ha egyedül az Isten?” (Márk 2,7)

Az írástudók kérdése ez, akik szem- és fültanúi annak, hogy négy barát egy agyvérzés miatt mozgásképtelen embert hogyan bocsát Jézus elé kibontva a háztetőt. (Erre az építészeti „megoldásra” azért volt szükség, mert lehetetlen volt Jézushoz férközni az Őt körülvevő tömeg miatt.) Mindenki az azonnali fizikai gyógyításra várt, mint ahogy többségünkben ezt az igényt fogalmazzuk meg a Mindenható Úrral kapcsolatban: mindentől függetlenül oldja meg életünk nagy problémáit. Ő azonban többet akar adni, a dolgok mélyére, egész megoldatlan, ellehetetlenült életünk alapproblémáira tapint, amikor a bűnbocsánatról kezd beszélni. Ám vajon hirdetheti-e a földi halandó emberhez megtévesztésig hasonlító Jézus a bocsánatot? Írástudó vitapartnerei jól tudják: a bűnbocsánat, mely meggyógyíthatja egész lényünket, isteni kompetencia.

Április 11. csütörtök

„Kicsoda olyan Isten, mint te, aki megbocsátja a bűnt...?...mert gyönyörködik az irgalmasságban!”
(Mikeás 7,18)

Ha barátaink vagy rokonaink szemet hunynak erkölcsi botlásaink felett, ha a világi hatalmasságok figyelmét elkerülik gaztetteink és nem ítélik el a bíróság, az mind nem hozza el számunkra a megnyugvást. Egyetlen feloldozás létezik csupán: ha a legfelsőbb hatalom, az Is-

tenek Istene oldoz fel bennünket bűneink alól, és ezért nem emberektől, hanem tőle akarjuk a bocsánatról szóló vigasztaló szavakat hallani.

Április 12. péntek

„...hallgasd meg a te szolgádnak és a te népednek, Izraelnek könyörgését, akik imádkoznak e helyen...és meghallgatván, légy kegyelmes.” (1 Kir 8,30)

Salamon templomszentelési imájában fontos helyet kap a szent helynek az a szerepe, hogy ott minden mást kizárva az Úrhoz lehessen fordulni. Az ima meghallgatás természetesen nem kötődik földrajzi vagy építészeti pontokhoz, mégis a templom legnagyobb értéke, hogy ott találkozni akarunk az Úrral. Nemcsak győztes harcokért, egész életünket érintő áldásokért, hitünk felismert igazságainak megvallásáért jelenünk meg, hanem hogy keressük a bocsánatot attól, Aki felszabadíthat lelki terheink alól.

Április 13. szombat

„...az Úr mondta (Salamonnak): meghallgattam a te könyörgésedet...mikor...megalázza magát az én népem...s könyörög és keresi az én arcomat és felhagy az ő bűnös életmódjával: én is meghallgatom őket a mennyből, megbocsátom bűneiket...” (2 Krón 7,12.13.14)

Isten mindentől függetlenül eleve a megbocsátás Istene, de joggal várja tőlünk, hogy megalázva magunkat elfogadjuk értékrendjét vagy azt, hogy képesek vagyunk mindezt megsérteni. Teljes bizottsággal helyezkedhetünk ígéreteinek biztos alapjára: ha bármilyen mélyről és messziről érkező is, de megbánjuk bűneinket, és vissza akarunk térni Hozzá, kész segítségünkre lenni az újrakezdésben, a felemelkedésben.

Április 14. vasárnap (Misericordia Domini)

„Az Úr kegyelmével telve a föld.” (Zsoltárok 33,5)

Ennek a vasárnapnak ez a jelmondata. Szükséges hangoztatnunk ezt az igazságot, hiszen időről-időre az a tévhit lesz úrrá rajtunk, hogy mindenhol Isten ítélő és elmarasztaló tekintete szegeződik ránk. Ellenünk kiabál a téglák falból, a szemünkben gerenda van, Isten a rejtett gondolatainkat is tudja, és nem menekülhetünk. Pedig minden az Ő megváltó szeretetét és hozzánk való jóságát hirdeti. Vedd észre az irántad való bizalmát, és válaszolj te is feltétlen hittel!

Április 15. hétfő

„...ha valaki igaz lesz és törvény szerint...cselekszik... az ilyen ne haljon meg atyja vétkéért, hanem élvén éljen.” (Ezékiel 18,5.17)

A szülők nemzedéke („az apák”) súlyosan veszélyeztethetik utódaik jövőjét. Bizony sokszor kénytelenek vagyunk hordozni az elődök bűneinek a következményeit, de az istenkereső ember számára ez mégsem íté-

let, hanem csupán feladat. Hiszen minden új koral, új nemzedékkel az Isten bizalma által teremtett lehetőségek is megújulnak. Nem határozhatják meg életünket döntően a korábban elrontott történelmi, erkölcsi események. Isten mindenkinek megadja a lehetőséget az értelmes kibontakozásra, és arra, hogy mindenki csak a maga tetteiért viselje a felelősséget.

Április 16. kedd

„*Atyám! Bocsásd meg nekik, mert nem tudják mit cselekesznek.*” (Lukács 23,34)

Jézus soha nem függött az emberek pillanatnyi rajongásától. Ezért nem lehetett számára meglepetés – noha ez is növelte fájdalmát –, hogy azok, akik a minap még pálmáaikat lengetve áldották, most a vérét követelik. Bocsánatért és kegyelemért kiáltott értük a keresztfán. Ezért is olyan szörnyűséges az, ahogyan keresztény rezsimek Európa szerte húsz évszázadon át húsvét körül pogromokat indítottak a zsidók ellen, hogy „megbosszulják” a kereszt körüli tömeghangulatot. Hogy mertünk mi, keresztények valaha is kezét emelni Isten népére, ha egyszer a mi Urunk Jézus közbenjárt övéiért a keresztfán?!

Április 17. szerda

„*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket, és megtisztítson minket minden hamisságtól.*” (1 János 1,9)

Az apostol öncsalásnak nevezi azt a meggyőződést, ha valaki teljességgel büntelenné vallja magát. Nincsenek születetten igazak vagy a bölcsőtől fogva gonoszak. Valamennyiünket Isten megbocsájtó kegyelme állíthat helyre, de szükséges felismernünk, hogy be kell látnunk, és meg kell vallanunk bűnös voltunkat, azzal a bizalommal, hogy Isten kész a bocsánat útján krisztusivá tenni minket. Igen, az Ő bocsánata rehabilitál egyedül bennünket!

Április 18. csütörtök

„*Térjete meg, és keresztelkedjete meg mindnyájan a Jézus Krisztusnak nevébe, a bűnöknek bocsánatára; és veszíte a Szentlélek ajándékát.*” (ApCsel 2,38)

Péter pünkösdi prédikációjában hangzik el ez a nagyívű mondat. Zsidó hittestvéreinek prédikál, és nem kikeresztelni akarja őket zsidóságukból, hanem még jobban be akarja őket a Jézus hitében megismert Istennel való kapcsolatba ágyazni. Ennek a közösségnek kikerülhetetlen része a „bűnöknek bocsánata”. Jézus ebben a mi összekötő kapcsunk az Atyával. Nem áttérésre, ki- és betérésre, hanem megtérésre van szükség ennek megértéséhez.

Április 19. péntek

„*...hirdessétek neki...hogy bűne megbocsáttatott.*” (Ézsaiás 40,2)

Majdnem biztos, hogy az ember magától nem jön rá: Isten kész a megbocsátásra. Magunktól arról vagyunk meggyőződve, hogy elveszett bűnösök vagyunk, ezt erősíti bennünk sebzett lelkiismeretünk. És itt van nagy szerepe az evangelizációnak, mely nemcsak bűnbánatra ébreszt, de hirdeti számunkra Isten bűnbocsátó kegyelmét is.

Április 20. szombat

„*Törvényemet...az ő szívébe írom be...és nem tanítja többé senki... az ő Atyafiát, mondván: ismerjétek meg az Urat, mert ők mindnyájan megismernek engem... mert megbocsátom az ő bűneiket és vétkeikről többé meg nem emlékezem.*” (Jeremiás 31,33.34)

Ha igaz is, hogy szükség van az ébresztő bizonyosságtételre, azért az is bizonyos, hogy az Úr kegyelme és bocsánata iránti sóvárgást a Szentlélek végezheti el szívünk mélyén. E nélkül minden emberi szó csak üres beszéd, ami céltévesztetten hangzik újra és újra. Áldott legyen az Úr, hogy belülről is, Szent Lelke által nyitotta tesz bennünket.

Április 21. vasárnap (Jubilate)

„*Örvendezz Istennek, ó te egész föld...mert megpróbáltál minket...megtisztítottál...mint...az ezüstöt... áldott az Isten, aki...kegyelmét nem vonta meg tőlem.*” (Zsoltárok 66,2.10.20)

Örvendezésre szólítjuk fel ma a világot Isten minden jótettéért, legfőképpen pedig azért, mert megtisztította életünket, hogy előjöjjen belőlünk (mint salakból az ezüst) a nekünk ajándékozott csodálatos isteni érték. Áldjuk Őt teljes szívünkkel, mert mindez az Ő megszakítatlan kegyelmének és bocsánatának a következménye!

Április 22. hétfő

„*Ifjúságomnak vétkeiről és bűneimről ne emlékezzél meg; kegyelmed szerint emlékezzél meg rólam, a te jóvoltodért, Uram!*” (Zsoltár 25,7)

Fiatalon az ember tapasztalatlan, gyanútlan, kíváncsi és zabolátlan. Olykor hibát-hibára halmoz, és olyasmit is tesz, amit később sem tud elfelejteni, olyasmit, amire egyáltalán nem büszke. Azért imádkozunk ma, hogy ami emberileg helyrehozhatatlan, amit nem tehetünk meg nem történetté, de mégis szívből bánjuk, azt takarja be Mennyei Atyánk jóindulata és nagyvonalúsága.

Április 23. kedd

„*Nem kellett volna-é neked is megkönyörülnöd a te szolgatársadon, amiképpen én is könyörültem teraj-tad?*” (Máté 18,33)

Péter (nyilván testvére tiszteletlensége miatt) azt kérdezi meg Jézustól, hányszor bánthatja meg őt a fivére egy nap, s neki hányszor kell még megbocsátania? Jézus az

eladósodott szolgák példázatával ébreszti rá, hogy mindig nagyobbnak látjuk a másik velünk szembeni vétkeit, mint a mi Istennel szembeni „eladósodottságunkat”. Ha a Mindenható Mennyei Úr megbocsátott nekünk, akkor ugyanezt kell tennünk nekünk is azokkal, akik bosszúságot okoznak számunkra, hiszen a megbocsátásra való képtelenség a végső elszámolásnál ítéletet vonhat az irgalmatlan ember fejére.

Április 24. szerda

„...mikor imádkozva megálltok, bocsássátok meg, ha valaki ellen valami panaszotok van; hogy a ti mennyei Atyátok is megbocsássa néktek a ti vétkeiteket.” (Márk 11,25)

Nehezen találjuk a feleletet arra, hogy időnként miért maradnak értelmes imáink megválaszolatlanul. A lehetséges okok közül talán a legsúlyosabb az, hogy az Istennel való találkozásban mindig visszatérő kérdés a megbocsátás ügye akár felénk az Úr részéről, akár emberközi kapcsolataink területén. Ha valaki engesztelhetetlen szívvel akar bármilyen nemes ügyet az Úrral megtárgyalni, nem számíthat az Ő figyelmére addig, amíg ezen a kényes területen nem lesz teljesen krisztuskövetővé. Lehet, hogy nem találjuk azonnal a megbocsátás módját, de a készségnek ott kell lennie bennünk.

Április 25. csütörtök

„...ha a te ajándékokat az oltárra viszed, és ott megemlékezel arról, hogy a te Atyádfiának panaszja van ellened: hagyd ott az oltár előtt a te ajándékokat, és menj el, előbb békéld meg a te atyádfiával...” (Máté 5,23.24)

Jézus a hegyi beszédben a „Ne ölj” parancsolat magyarázatában beszél a haragtartás problémájáról. Nemcsak azt fejtegeti, hogy gyilkosnak járó végső büntetést kap az, aki nem tud megszabadulni a gyűlölettől, hanem hogy értékét veszíti minden áldozat, amelyet a szívben rejtegetett ellenszenv befolyása alatt vittünk az Úrnak. Valószínűleg Káin is ettől szenvedett: öccsével szembeni ellenszenvét képtelen volt feldolgozni, és ezért tapasztalta, hogy Isten elutasítja áldozatát. Igyekezzünk kiengesztelődni, amíg lehet!

Április 26. péntek

„Bosszúálló ne légy és haragot ne tarts a te néped fiai ellen, hanem szeressed felebarátodat, mint magadat.” (3 Mózes 19,18)

Többnyire csak a mondat második felét idézzük, és azt gondoljuk, hogy úgy általában nem helyes megtenni a másikkal azt, ami nekünk sem esne jól. De most a bocsánattal összefüggésben egészen új értelmet nyer ez a

törvény. Ha szenvedsz attól, hogy valaki nem bír elviselni, akkor te se gyűlölj senkit szívedben, és ne őrizd a haragot, hanem törekedj a kölcsönös feloldódásra és megbékélésre, hiszen az oldhatatlan harag és gyűlölet megöli a lelket.

Április 27. szombat

„De most bocsásd meg bűnüket; ha pedig nem, töröld ki engem a te könyvedből, amelyet írtál.” (2 Mózes 32,32)

A történet közismert, a választott nép szabadsága első hónapjaiban máris visszatért ahhoz a szellemiséghez, mely Egyiptomban rabszolgává tette. Isten haragja érthető és az a döntése is, hogy nem kísérletezik tovább olyanokkal, akik ilyen könnyen hátat fordítanak a szabadság eszméinek és neki. Valószínűleg emberileg Mózes is így gondolkodott, és nem annyira az Urat kellett meggyőzni arról, hogy mégis kerekedjék felül benne a nagyvonalú megbocsátás, hanem ebben az imádságban az ő lobbanékony természetének kellett megcsendesednie abban az isteni igazságban, hogy az Úr legfőbb, emberileg megtapasztalható tulajdonsága éppen a kegyelem. Mindenesetre a nagy tanító abban is példa, hogy nemcsak önmagunkért, hanem a ránk bízottakért is buzgósággal kell kegyelemért könyörögnünk.

Április 28. vasárnap (Cantate)

„Ki tudja? Talán visszatér és megengesztelődik az Isten és elfordul haragjának búsulásától és nem veszünk el!” (Jónás 3,9)

A mai vasárnap üzenete a csodadolgokat cselekvő Istennek zengett új ének ünnepe. (Zsolt 98,1) Az új ének azért indokolt, mert olyasmire ébredünk, amit soha hinni sem mertünk volna: a Mennyei Bíró a meghirdetett ítélet után és annak ellenére is kész meggondolni a büntetést, ha bűnbánatot tapasztalunk. Az Ő felfoghatatlan jóindulatát megérteni nem, csak megtapasztalni és dicsőíteni tudjuk.

Április 29. hétfő

„Minden bűn és káromlás megbocsáttatik az embereknek, de a lélek káromlása nem bocsáttatik...” (Máté 12,31)

Jézus legnehezebben érthető szavai közé tartozik ez a kijelentés is, de valamit értünk belőle: Aki tanúja Isten szabadító kegyelmének (és tisztában van vele, hogy ő maga is ebből él nap, mint nap), ennek ellenére összeadja magát a gonosszal, bármilyen előnyért vagy megtapasztalásért, anélkül, hogy igyekezne ebből azonnal megszabadulni, az kiszolgáltatja magát a gonosz hatalmának és sorsa megpecsételődött. Jézus éppen azért szól erről a hatalmas veszélyről, hogy megmentsen még ellenségeit is.

Április 30. kedd

„Áldjad én lelkem az Urat...aki megbocsátja minden bűnödöt.” (Zsolt 103,2.3)

Dávidé ez a zsoltár is, akinek bizony nagy tapasztalata volt arról, hogy micsoda ajándék Isten megbocsátó kegyelme. A zsoltárok nagy része erről a jószágról énekel, arról az Úrról, aki „nem bűneink szerint cselekszik

velünk” vagy „amilyen magas az ég a földtől, olyan nagy az ő kegyelme” és „amilyen könyörülő az Atya a fiakhoz, olyan könyörülő az Úr” is övéi iránt. Az Úr adott életet nekünk is, de ennél nagyobb öröm az, hogy naponként ihatunk az Ő megbocsátó szeretetének és kegyelmének a forrásából és ez éltet bennünket az örök életre.

-ig

2013. Polgárok Európai Éve

„Nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.” Zsidók 13,14

2013. ÁPRILIS

Április hónap igéje: *„Mivel tehát már elfogadtátok Krisztus Jézust, az Urat, éljetez is Őbenne. Gyökerezetek meg és épüljetez fel Őbenne, erősödjetez meg a hit által, amint tanultátok, és hálaadásotok legyen egyre bőségesebb.” Kolossé 2,6-7*

Istentiszteletek		Bibliórák	
	<i>Igehely</i>	<i>Isten Fia, aki mennyei polgárból földi polgár lett*</i>	
Április 7. Húsvét után 1. vasárnap	<u>2 Korinthus 5,14-17</u> János 20,19-29 Ézsaiás 40,25-31	Első hét	Zsidókhöz írt levél 7,1-10 Melkisédek (1 Mózes 14) mint Krisztus főpásztori hivatalának előképe. Akinek Ábrahám tizedet adott...
Április 14. Húsvét után 2. vasárnap	<u>Jeremiás 23,1-4</u> János 10,11-16 1 Péter 2,21-25	Második hét	Zsidókhöz írt levél 7, 11-19 Krisztus mint Főpásztor: – Egy új papságot képvisel
Április 21. Húsvét után 3. vasárnap	<u>Ézsaiás 38,16-20</u> János 16,16-23 1 Péter 2,11-20	Harmadik hét	Zsidókhöz írt levél 7, 20-22 Krisztus mint Főpásztor: – Papságát Isten esküvel erősítette meg
Április 28. Húsvét után 4. vasárnap	<u>1 Krónika 16,1-2. 7-15</u> János 16,5-15 Jakab 1,16-21	Negyedik hét	Zsidókhöz írt levél 7, 22-25 Krisztus mint Főpásztor: – Papsága örök és mindenható
		Ötödik hét	Zsidókhöz írt levél 7, 26-27 Krisztus mint Főpásztor: – Tökéletes áldozó főpap és tökéletes áldozat

* A címek pusztán értelmezési javaslatok!

KIK VAGYUNK?

A metodista mozgalom Amerikában

A szabadság hazájaként ismert Amerika kezdettől menedéke volt az Európában üldözött vallási kisebbségeknek, de a nagy népegyházak képviselői is megjelentek ott. Az új vallási közösségek megjelenését követő nagy ébredési hullámnak köszönhetően a rohamosan növekvő népesség egyre nagyobb hányada lett tagja valamilyen egyháznak.

John és Charles Wesley valamint George Whitefield az 1730-as években már elkezdtek hirdetni az evangéliumot az amerikai gyarmatokon, de először nem találtak befogadó hallgatóságra. George Whitefield következő utazását azonban siker koronázta. A „nagy ébredés” legnagyobb hatású igehirdetője lett Észak-Amerikában, és haláláig ott maradt.

A német és ír bevándorlók között néhány metodista is akadt, akik New Yorkban építették első kápolnájukat 1768-ban. Wesley két prédikátort küldött hozzájuk, hogy pásztorai legyenek a közösségnek. Később az amerikai munka felügyeletét Francis Asbury-re bízta, aki egész életét fáradhatatlanul az amerikai szolgálatnak szentelte. Az egyházi élet gyors fejlődésnek indult, és a metodista közösségek hamarosan behálózták egész Amerikát. Wesley eleinte igyekezett az amerikai gyülekezetek életét az általa megszabott rendben tartani, ragaszkodott ahhoz, hogy itt is felszentelt anglikán lelkészek szolgáltassanak úrvacsorát, és ne tegyenek lépéseket az önálló egyházzá válás felé. Ellenezte a gyarmatok függetlenségét, amelyben lázadást látott. Sok lelkész elhagyta Asbury-t és hazatért Angliába, közben új prédikátorok csatlakoztak a metodistákhoz, akik már teljes jogú lelkészként viselkedtek.

1783-ban Anglia aláírta a tizenhárom amerikai gyarmat függetlenségét elismerő párizsi békét, így a politikai változásokkal a metodistáknak is számolniuk kellett. Asbury Amerikába hívta Wesley-t, hogy az új helyzetben az amerikai metodisták helyzetét és az angol metodistákhoz fűződő kapcsolataikat rendezzék. Wesley maga helyett Thomas Coke-ot küldte, két általa felszentelt lelkésszel és egy levéllel, amelyben az amerikai gyülekezeteknek szabadságot adott. Az egyházalapítás történelmi munkáját a baltimore-i konferencia végezte el 1784 karácsonyán. Felolvasták Wesley levelét, amelyben kijelölte az önállósodás útját. A konferencia, hogy még hangsúlyosabbá tegye az önállóságát, Püspöki Me-

todista Egyházzá alakult. Coke-ot és Asbury-t püspökké szentelték. Megtartották a Wesley által írt egyházrendet és 12 igehirdetőt vénné szenteltek. Az évenként ülésező konferenciák fölé egy négyévenként ülésező kormányzó testületet hoztak létre, amely lelkészekből és laikusokból állt. Az amerikai elnökválasztási ciklusokhoz igazodó rendszer az amerikai egyház demokratizmusát volt hivatva szolgálni, ugyanakkor az európai egyháztól való eltávolodását is jelezte. Az amerikai metodizmus önálló útra tért, bár Wesley örökségét nem tagadta meg.

Az amerikai metodista egyház (az angliaihoz hasonlóan) kivette részét a társadalmi problémák megoldásából. Felemelték szavukat a rabszolgaság ellen, bár betiltását szentesítő törvényre még néhány évtizedet várni kellett. A metodista egyház az Egyesült Államok legjelentősebb egyházává vált, komoly munkát végzett a belső misszió terén és motorja lett az egyházi szövetségek létrehozásának, missziós kezdeményezéseknek. Az egyházban színes élet folyt, női és ifjúsági körök, vasárnapi iskolák működtek országszerte, számos oktatási intézményt alapítottak, fontosnak tartották a könyvkiadást és az újságkiadást. A vallási megújulás jellegzetes színhelyei lettek a metodisták által szervezett táborok („camp meetings”), amikor kivonultak a természetbe, hogy közös imádságoknak és igehirdetések hallgatásának szenteljék magukat több napon át. Ezek az evangélizációs alkalmak gyakran tömeges megtérésekkel végződtek és gyarapították az egyház létszámát.

Az amerikai metodista közösségek bölcsőjénél német fejedelemségekből kivándorolt mesteremberek álltak, a XVIII. század végére azonban az egyház döntően angol nyelvű lett, és németül prédikáló lelkész alig volt. 1835-ben lépett szolgálatba a stuttgarti születésű Wilhelm Nast, aki életét a német misszionának szentelte. Később német nyelvű egyházi lapot szerkesztett, *Christliche Apologete* címmel, amelyet hamarosan Európában is terjeszteni kezdtek. 1844-ben már három német kerülete volt a metodista egyháznak az Egyesült Államokban. A német bevándorlók körében gyorsan terjedt a metodizmus. A századfordulón számuk meghaladta a 60 ezret. A német teológiai oktatás is megkezdődött Bereában (Ohio állam), a Wallace kollégiumban.

*Összeállította: Szabó Ildikó
(www.metegyhas.hu/probatagok)*

AJÁNLO

FILM

Ments meg, Uram!

(*Dead man walking*), angol-amerikai filmdráma, 122 perc, 1995.

Rendező: Tim Robbins

Főszereplők: Susan Sarandon, Sean Penn

Helen Prejean katolikus apáca (*Susan Sarandon*) levelet kap egy halálra ítélt gyilkostól, aki arra kéri, látogassa meg a halálsoron. Matthew Poncelet (*Sean Penn*) állítja, hogy ártatlan, és kéri, segítsen, hogy ártatlansága kiderüljön. Helen nővér segít; ügyvédet szerez a kegyelmi tárgyalásra, találkozik a férfi családjával – ám elsősorban azt szeretné, ha a férfi szembenézne tettével, akár ölt, akár „csak” nézője volt a gyilkosságoknak. Miután a kegyelmi tárgyaláson találkozik az áldozatok családjával is, egyre több kérdés gyötri: ilyen bűn esetén is nyerhető bűnbocsánat? Mi van, ha a bűnös nem érez bűnbánatot? Létezik-e törvényes gyilkosság? Gyilkosok-e azok, akik segítenek egy gyilkos kivégzésében? Nyújthat-e vigaszt gyilkosnak és áldozatnak ugyanaz a személy?

Helen nővér rögzös útra tévedt. Arra az útra, melyen elkísérheti Matthew Poncelet-et, hogy végtelen szeretettel – az eszközzel, melyet Mesterétől tanult – gyűjtse össze a megmentésre érdemes lélek darabkait.

KÖNYV

William Shakespeare: A vihar

Milánó száműzött hercege, Prospero egyedül nevelte lányát egy varázslatos szigeten, ahol rajtuk kívül csak mesebeli lények élnek. Egy napon a trónbitorló herceg hajója viharba kerül és hajótörést szenved. Prospero számára itt az alkalom, hogy visszaszerezze hatalmát és megbüntesse a bűnösöket. Vajon sikerül-e Prosperónak legyőzni a lelkében dülő vihart? Képes lesz-e megbocsátani öccse bűnét, és belátni saját hibáit? A Vihar tragikomikus, hullámzó (viharos) hangulatok formájában nyilatkozik a hatalom kérdéséről, a megbocsátásról és az étellel, az elmúlással való megbékélésről.

KKS

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG

„Olvasd csak el azt a táblát, Wesley milyen szépen ír a megbocsátásról és a türelemről” – mondtam egyik kedvenc hittanosomnak, aki nézeteltérésbe keveredett az iskolaudvaron. „Milyen táblát?” – fordult a mutatott irányba, majd lassan, szép mély hangján (kissé bambán vagy inkább huncutul) azt kérdezte: „Azt, hogy ’Tilos a dohányzás!’?”

Valaki úgy érezte, nem képes megbocsátani a János apostoltrágalmazó Diotréfésznek, ezért felindultságában tévesen, viccesre sikeredetten a következő neveket adta neki: Diofrancos, Diorefes, Dioretkes, Diofresh. (A „h” a gyűjtő betoldása a nagyobb vidámság kedvéért.)

Valaki az Úr Jézus tanításaira emlékszik sajátosan. Így: „Aki velem együtt nyúl a cseresznye tálba az árul el engem.” „Sok gyümölcsöt tegyetek el!” „Vessétek ki hálóingeteket fogásra!”

Arezsicsökkentés idejéüljük. A politikusok vitatkoznak, jó ez vagy sem. Mi legyünk együtt érzőek, ugyanakkor vidámak amiatt, hogy valaki úgy nyilatkozott: gázóráját már régen *lebombázták*.

Iklódyék, Kisvárdá

RÍMELŐ

Ady Endre

Az Úr érkezése

Mikor elhagytak,
Mikor lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.
Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép tüzes nappalon,
De háborús éjjel.
És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjúságom,
De őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.

Túrmezei Erzsébet

Mire van szüksége Jézus tanítványának?

Tiszta szemre, úgy nézni és úgy látni,
Ahogyan Isten látja a világot.
Benne már az új teremtést csodálni,
Mit igéjével elrejtetten alkot.
Nytított szívre: szeretni, átölelni
Világunk, mint Isten öleli át...
Mint Ő, mást elfogadni, felemelni...
Megbocsátani, mint Ő megbocsát.
Mesterükre! Egyedül Ő adhatja
a nyitott szemet, szívet,
alázatot, erőt a szolgálatra...
s gyümölcsöt teremni csak így lehet.

Dsida Jenő

Nagycsütörtök

Nem volt csatlakozás. Hat óra késést jeleztek,
s a fullatag sötétben hat órát üldögéltem
a kocsárdi váróteremben, nagycsütörtökön.
Testem törött volt, és nehéz a lelkem,
mint ki sötétben titkos útnak indul
végzetes földön, csillagok szavára,
sors elöl szökve, mégis, szembe sorssal,
s finom ideggel érzi messziről
nyomán lopódzó ellenségeit.
Az ablakon túl mozdonyok zörögtek.
A sűrű füst, mint roppant denevérszárny
legyintett arcul.
Tomba borzalom fogott el, mély állati félelem.
Körülnéztem. Szerettem volna
néhány szót váltani jó, meghitt emberekkel,
de nyirkos éj volt, és hideg sötét volt....
Péter aludt, János aludt, Jakab aludt,
Máté aludt, és mind aludtak....
Kövér csöppek indultak homlokomról,
és végigcsurogtak gyűrött arcomon....

